

\$5,000,000 KARO BONŲ VAJUS EINA!

Kaip Pirkti Bonus Šiame Penkių Milijonų Dolerių Vajuje

Tukstančiai aplikacijų United States Savings Bonds paskleista po Lietuvii namus paštu iš United States Treasury Departmento. Patį valdžia stvoja Lietuviams į pagalbą paduoti Karo Bonų penkių milijonų dolerių sumoje. Kiekviename voke yra Lietuviškas ir Angliškas laiškas ir po porą Bonų pirkimo aplikacijų. Nenumeskite nei tų laiškų nei tų aplikacijų.

Bonus gali pirkti vyras arba moteris ar kuris kitas šeimos narys. Gali tą blanką pirkti ir kitatautis, ir už tai eis Lietuviams kreditas, nes ant aplikacijos pažymėta: "Five Million Dollar Lithuanian War Bond Drive."

Draugijos, Bonų Komitetai gali gauti šių U. S. Savings Bonds aplikacijų atsikreipiant į

L. V. S. CENTRAS, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio arba į Penkių Milijonų Dolerių Vajaus Pirmininką: A. S. TREČIOKAS, 314 Walnut Street, Newark, N. J.

Pavieniai, draugijos, kuopos, organizacijos, Bonų Komitetai, imkites darbo — tuojau ir karštai!

BONŲ Aplikacijose pažymėta kad bonus Serijos E galima gauti per bent kurią kvalifikuotą Karo Bonų par davimo įstaigą. Reikia tik mnesti bono vertės sumą arba nupirkti čekį.

Visa bonų išrašymo tvarka ta pati: Vardas, adresas, kam bonas užrašomas. Bonas bus atsiųstas paštu.

Ant aplikacijos kupono yra ra dvi "Recytės": vieną jų duos pirkėjui tie kurie priims pinigų už bonus; tą laikykite sau.

Kitas kuponas yra "Record Receipt." Tą paimkite kartu su savo paliudymu ir įrašę savo vadą ir adresą siųskite LVS Centru arba Bonų Vajaus pirmininkui.

PIRKIT Bonus dabar — pirkit vieną ekstrą! Lai kreditas eina Lietuviams, lai Amerikos valdžia mato kaip mes dirbame gelbėti karo laimėjimui — ir tuomi užsirekorduojame kad mes norime Laisvės ir Nepriklausomybės Lietuvai!

PILETYBĖS PROGRAMOS

Daugiau negu 2,000,000 žmonių — pusė iš kurių gyvena New Yorko mieste — lankė pilietybės ceremonijas praeitą mėną, pagal Department of Justice išleistą raportą. Net 490 apylinkių 44 valstijose rengė programas, kad pagerbtų mūsų naujai naturalizuotus piliečius ir naujus balsuotojus.

Dauguma minėjimų įvyko "I Am An American" Dienoje, tautiškos Pilietybės Diena, kuri pripuola gegužės 16-tą.

Ypatingai tautiškos mokyklos prisidėjo prie pasekmingų iškilmų. Daugiau negu 150 apylinkių laikė programas mokyklų svetainėse.

No. 13-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., KOVO (MARCH) 25-tą, 1944 m. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

OKUPAVO HUNGARIJA

VOKIEČIŲ KAREIVIAI UŽDARĖ RUSŲ PASIUNTINYBĘ SOFIJOJE IR DIPLOMATUS SULAIKĖ

Londonas, kovo 20. — Hungarija iki šiol buvusi vokiečių talkininke, galiau buvo nusprendusi baigti karą. Bet Hitleriui tokis jos nusprendis nepatiko ir susyk jis nutarė ją okupuoti, areštuojant jos Regentą Horthy ir Karo ėyfą, Gen. Ghezy, su jo 300,000 gerai ginkluota armija.

Dabar naciai yra pasiryžę tą patį padaryti su Romunija ir Bulgarija, kurios taipgi buvo bepradedę svajoti apie karo baigimą — apie taiką. Bulgarijos sostinė Sofijoje, Rusų Ambasada nacių kareiviams uždarė, ir diplomatus sulaikė. Kaip žinoma, Bulgarija yra Hitlerio talkininke ir kariauja prieš Angliją ir Ameriką, bet ji nekariauja su Rusija.

ISORINIO UŽPUOLIMO APSAUGOS BANDYMAI SEKMADIENĮ

Boston, Mass. — Massachusetts valstijos gyventojams bus perspėta šį sekmadienį, kovo 26-tą dieną, kad dar pavojus nuo bombardavimų neperėjo. Tą dieną, kada nors, bus girdėti sirenos, pranešančios visiems, kad bandymai prasidėjo.

Skaitlius, Distribucija ir Cirkuliacija Svetimkalbių laikraščių Jungtinėse Valstijose

Sekami miestai turi daugiausia svetimų kalbų laikraščių — New Yorko miestas 237, Chicago 96, Pittsburghas 38, Clevelandas 34, San Francisco 26, Los Angeles 25, Detroitas 22.

Fraternalės, religijinės, kultūros, politinės ir profesijonalės organizacijos išleidžia daug svetimų kalbų leidinių. Daug organizacijų įkorporavo savo spaustuvės biznį kaip atskirą reikalą. Didesnės fraternalės organizacijos išleidžia organus savo kalbose. Kaikurie organai aprašo tik organizacijos reikalus ir pasirodo syki arba du syk per mėnesį, kiti kas antrą mėnesį, ir t.t. Bet dauguma išleidžia savaitraščius, du kartus per savaitę arba dienraščius su vėliausiomis žiniomis, margu-

raus turinio leidinių; 96 dienraščiai, 50 du syk savaitėje, 448 savaitiniai, 72 du syk mėnesį, 316 mėnesinių ir 110 kitokių neperijodiškų laikraščių.

Tik 21 iš 39 svetimkalbių grupių leidžia dienraščius, beveik visos leidžia savaitraščius arba du kart per savaitę. Sekamos grupės turi daugiausia leidinių: Vokiečiai 151, Ispanai 142, Italai 117, Lenkai 78, Čekai 61, Vengrai 51, Kinai turi daugiausia dienraščių — net 11.

Japonai Įsiveržė Į Indiją

Nauja Delhi. — Japonų kolumnos pirmą kartą įsiveržė į Indiją ir stumiasi vakarų link per Manipur kalnus, arčiau prie Imphal, 30 mylių tolimo. Imphal yra kelio pietinis terminas. Šis kelias eina 175 mylias į vakarus per Naga kalno žemę ir sujungimą su India-Assam — Kinijos linija, alijantų svarbiausia gysla Burmos teatre.

Trys Nacių Generolai Sušaudyti

Stockholm. — Ateina pasikartotinos, bet nepatikrintos žinios, kad trys vokiečių generolai — Voelch, Fucks ir Heisinger buvo sušaudyti pagal Hitlerio paliepimą del atsakymo atakuot prie Rusijos Dniepro vingio, del priežasties trukumo amunicijos ir ginklų. Toje pačioje žinioj pranešta, kad Luftwaffo generolas Hoepfner buvo nukeltas į paprastus kareivius del tos pačios priežasties.

Aukštesnės Pašto Kainos Sekmadienį

Naujos kainos del pinigų persiuntimo, siuntinių ir įvairių pašto reikalų bus padidintos pradėdant sekmadienį, kovo 26-tą. Nebus galima pasiųsti laišką tame pačiame mieste gyvenančiam už dviejų centų markutę, reikės už tris centus markutę užlipyti. Už naminį oro paštą reikės mokėti aštuonis centus už unciją ar dalį. Kainos del oro pašto ginkluotiems kariams paliktos tos pačios — šeši centai kas pusę uncijos. Naujos kainos bus del įstaigų, kurios siunčia registruotus siuntinius.

CHURCHILL KALBĖS PER RADIO SEKMADIENĮ APIE ALIJANTŲ KARO SIEKIUS

Londonas. — Premieras Churchill kalbės sekmadienį, pirmą kartą po jo susirgimo pereitą žiemą. Jis kalbės del išaiškinimo alijantų karo tikslų ir del kylančių triukšmų abejose Atlantiko pusėse. Jo kalba bus transliuojama 9-tą valandą vakare Londone, gi mūsų Rytiniui Karo Laiku 4-tą valandą po pietų.

Jo kalba yra laukiama del išaiškinimo kokią poziciją Britanija ims laike busiančių konferencijų Londone tarp Jungtinių Valstijų Sekretoriaus padėjėjo Edward R. Stettinius, Jr. ir Britų Užsienio Ministerijos.

ŠIMTAI TUKSTANČIŲ BOMBŲ ANT VOKIEČIŲ

Londonas. — Paskutinėmis dienomis 360,000 bombų numesta ant Vokietijos sostamiesčio Berlyno, sprogs tančios ir padegančios bombos pasiekė Vokietijos centrus.

PELENAI IŠ VESUVIUS LIJA ANT GYVENTOJŲ

Pompeii Italijoje. — Vesuvius ugniakalnis šeštadienį pradėjo lieti lavą ir akmenis ant žemiau esančių kaimų. Gyventojai buvo priversti palikti namus ir bėgti, idant apsaugoti savo gyvybes. Vėjai nunešė pelenus apie dvidešimt mylių, toliau negu Solerno, bet mieste Pompeii nupuolė daugiausia lava akmenų ir pelenų. Gyventojai užsidėję puodus ant galvų, su vaikais pradėjo bėgti iš miesto, bet karštų pelenų lietus trukdė organizuotam persikėlimui. Iki šiolei du žmonės mirė iš priežasties ugniakalnio išsiveržimo.

Senatorius Mead Giria Žydų Kontribucijas Karui

Federal Council of Churches of Christ, Amerike, atstovaudama 24 protestonų denominacijas iš 25,000,000 narių stipriai smerkia rasinę neapykantą Jung Valstijose. Žymus katalikas irgi prašė užbaigti "tylėjimo" nusištytą kaslink žydų kontribucijų kovoje prieš nacizmą, ypatingą Europos žydų nepasidavimą.

Senatorius James M. Mead iš New Yorko, kalbėdamas ORT (Organization For Rehabilitation Through Training) konferencijoj pareiškė, kad "Laikas atėjo pasauliui pasakyti apie žydų kontribucijas demokratijos kovai. Laikas mums duoti Europos žydams kokios nors vilties jų po-kariniams reikalavimams."

Senatorius Mead kritikavo Jung. Tautų nusistatymą kaslink padėties Europos žydų. Jis pareiškė, kad Jung. Tautos jiems nedavė nei vieną nuraminimo žodį ir nepripažysta žydų kontribucijas karui. Alijantai tarp Churchill ir prezidento Roosevelt.

"NAUJIENOS" 1789 So. Halsted st.

Laisvoji Sakykla

Susivienijimo Priešrinkiminė Politika ir Balsų Gaudymai Neatsižvelgiant į Teisingumo Dėsnius

Jau Laikas Pakeisti Kai-kuriuos SLA Viršininkus

Reikia duoti progos padirbėti naujiems ir jaunesniems žmonėms.

Gerb. Tamsta:

Siunčiame Jums SLA baloto pavyzdį. Jame pažymėti kryželiai rodo, už kuriuos kandidatus reikia balsuoti. Tokius kryželius prašome pažymėti tuose balotuose, kurie Jums bus išteikta Jūsų kuopos susirinkime.

Pažymėtus šiame baloto navydyje žmones reikia išrinkti į SLA Pildomąją Tarybą, pirmiausia, todėl kad jie yra dori, sąžiningi lietuviai patriotai ir gabūs visuomenės veikėjai. Juos reikia išrinkti dar ir todėl, kad kai kurie dabartiniai SLA Pildomosios Tarybos nariai nori būti amžini Susivienijimo gaudininkai. Jie nori būti amžinai Jūsų diktatoriais dar ir todėl, kad Susivienijimas yra jų duona. Bet, dėja, taip elgdami, dabartiniai viršininkai baigia valgyti ir patį Susivienijimą. Jie gali gaudininkauti tik todėl, kad ne visi SLA nariai dalyvauja balsavimuose. Todėl šiuose rinkimuose Jūs privalote parodyti, kad ne jie, bet Jūs esate tikrieji Susivienijimo šeimininkai. Pasinaudodami demokratine teise, kurią Jums suteikia SLA konstitucija, pakeiskite juos naujais, geresniais ir sąžiningesniais žmonėmis.

Kad Susivienijimas atgytų, kad jis gautų naujo kraujo, kad jis būtų pertvarkytas naujais, geresniais apdraudus pagrindais, kad į jį būtų įtrauktas čia gimęs ir augęs jaunimas, kuris užtikrintų SLA ateitį, tai pirmutinė Jūsų pareiga išrinkti naują prezidentą. Toks kandidatas į SLA prezidentus yra W. F. LAUKAITIS iš Baltimore, Md. Jis yra pilnai kvalifikuotas žmogus, pasižymėjęs amerikoniškoje politikoje, gabus jaunosios kartos veikėjas. Jį reikia išrinkti SLA prezidentu. Budamas prezidentu, W. F. Laukaitis atgaivins Susivienijimą.

SLA viceprezidentu negalima palikti Mažuknos, nes jis susidėjęs su bolševikais. Bet tai vietai negalima rinkti ir Dargio, nes jo skandalai nedaro garbės Susivienijimui. Todėl tinkamiausias SLA viceprezidentas yra VYT. A. KERŠEVIČIUS iš Scranton, Pa. Tai doras, teisingas visuomenės veikėjas, kuriam Susivienijimo reikalai visados nuoširdžiai rūpėjo. Jis taip pat yra jaunosios kartos žmogus. Kaip organizatorius, V. A. Kerševičius yra įrašęs daug naujų narių į Susivienijimą. Jis bus tinkamas SLA viceprezidentas. Todėl būtinai balsuokite už Vyt. A. Kerševičių į SLA viceprezidentus.

Kai dėl SLA sekretoriaus pareigų, tai reikia pasakyti, kad dabartinis, M. J. VINIKAS, nepakeičiamas. Bet būtinai reikia išrinkti naują SLA išdinininką. Šioms pareigoms yra tinkamiausias J. J. BACHUNAS iš Sodus, Mich. Pirmiausia, J. J. Bachunas yra doras, sąžiningas žmogus. Be to, J. J. Bachunas yra turtingas žmogus. Budamas SLA išdinininku, J. J. Bachunas rūpinsis, kad Susivienijimo turtas nebūtų eikvojamas. Todėl išrinkite J. J. Bachuną SLA išdinininku.

Išdo globėjų pareigoms reikia išrinkti dabartinį ST. MOCKŲ iš Dorchester, Mass. ir J. MACCEINĄ iš Pittston, Pa. J. Macceina yra jaunosios kartos veikėjas, dabartinis SLA 7-to apskrities sekretorius. Kai dėl Daktaro Kvotėjo, tai toms pareigoms nėra kito kandidato, kaip tik dabartinis — dr. ST. BLEZIS, iš Chicago, Ill.

Išrinkę šiuos žmones į SLA Pildomąją Tarybą, Jūs pamatysite, kad Susivienijimas, ta Jūsų respublika, tas Jūsų židinys, vėl pradės žydėti, klestėti. Jis atgis, nes nauji viršininkai, atėję su nauja energija, jam suteiks naują kurybiškų jėgų. Jūsų Susivienijimas vėl bus lietuviškas tvirtovė Amerikoje.

Taigi balsuokite už visus šiame baloto pavyzdyje pažymėtus kandidatus.

SLA PATRIOTŲ KOMIT. (Nėra parašo)

Demokratiškos S. L. A. Narių Komitetas

Gerb. S.L.A. Nariai:

S. L. A. Pildomosios Tarybos nomenklaturiniai rezultatai jau paskelbti. Pirmas vietas, kaip ir buvo tikėtasi, nominacijose laimėjo, išskiriant viceprezidentą J. K. Mažukną, visi senieji S. L. A. Pildomosios Tarybos nariai: F. J. Bagočius, Dr. M. J. Vinikas, K. Gugis, E. Mikuziūtė, S. Mockus ir Dr. S. Biežis, kurie per daug metų savo tarnybos yra daug nuveikę dėl Susivienijimo ir Lietuvos gerovės.

Dabartinis S. L. A. viceprezidentas neteko S.L.A. narių patikėjimo dėlto, kad jo paskutinių kelių metų veikla nebesiderino su didžiūmis S.L.A. narių nusistatymu mūsų senosios tėvynės Lietuvos gelbėjimo klausimais.

Lietuvą okupavus Sovietų armijai ir pastčius ten bolševikų pastumdžio Paleckio vyriausybę, S.L.A. viceprezidentas J.K. Mažukna buvo vienintelis iš visos Pildomosios Tarybos, kuris užgrybė Paleckio "lėlių" vyriausybę.

Nuo 1940 metų vasaros, J. K. Mažuknos veikla aiškiai pakrypo priešinga lietuvių tautai linkme. Kadangi didelė dauguma S.L.A. narių yra mūsų tautos

patriotai, įvairiausiomis progomis asmeniškai ir per Susivienijimo kuopas rėmė laisvą nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą o ypač jos kultūrinius reikalus todėl jiems viceprezidento J. K. Mažuknos antilietuviška veikla įkyrėjo ir jie pasiryžo nusikratyti nominuodami, pirmuoju balote, viceprezidentu urėdan energingų ir jau pasižymėjusių lietuvių veikėją Povilą Dargį. Paskutiniu laiku J. K. Mažukna visai atvirai broliavosi su "paleckininkais," kalba jų susirinkimuose Pittsburghe ir dėl to yra labai giriamas ir aukštinaamas komunistų laikraščiu.

Naujasis kandidatas į S.L.A. viceprezidentus, Povilas Dargis, yra Nepriklausomos Lietuvos mokyklų auklėtiis, baigęs lietuvoje gimnaziją (kolegiją) ir mokėjęs Lietuvos ir Amerikos universitetuose. Per penkiolika metų savo gyvenimo Amerikoje, Povilas Dargis visą laiką nuo širdžiai dirbo Susivienijimo gerovei, kaip S.L.A. kontrolės komisijos narys ir ilgametis 353 kuopos bei trečiojo S.L.A. apskrificio pirmininkas. Kaip Povilas Dargis sugeba atlikti didesnės reikšmės darbus, visi, kurie buvo Amerikos Lietuvių Konferencijoje Pittsburghe turėjo pro-

goros pamatyti. Jo pirmininkavimas konferencijos rengimo komisijai buvo tikrai pavyzdingas. Todėl mes patariame visiems S.L.A. nariams šiuose rinkimuose į Pildomąją Tarybą, išrinkti Povilą Dargį viceprezidentu. Kartu kviečiame S.L.A. narius balsuoti už pilną sąrašą į Pildomąją Tarybą, t. y., už žemiau pažymėtus veikėjus, kurie savo darbais yra įrodę kad jie yra verti mūsų patikėjimo; juos išrinkus užtikrinsime mūsų Susivienijimui šviesią ateitį. Išrinkime:

Prezidentu — F. J. BAGOČIUS; Vice-Prezidentu — POVILAS DARGIS! Sekretoriu — M. J. VINIKAS! Išdinininku — K. P. GUGIS; Išdo Globėjais: E. MIKUZIUTE IR S. MOCKUS; Daktaru-Kvotėju — DR. S. BIEŽIS.

Demokratiškos S.L.A. Narių Komitetas: Prez. A. Vainorius, Sekretorius: S. Bakanas.

"Tai negerai, nėra nei cigaro popieruko šiandien."

S.L.A. Prezidento F. J. Bagočiaus Laiškas

Kovo 15, 1944

Susivienijimo Liet. Amerikoje Kuopų Viršininkams ir Nariams.

Gerbiamieji: —

S.L.A. viršininkų rinkimo laikas paprastai yra vedama vienos ar kitos politinės idealogiškos grupių agitacija ir jų pėsamus kandidatus. Tokios agitacijos nevisada buvo svarioms, bet nešvariausia iš visų praeityje buvusių dabar yra skleidžiama be jokio parašo, po vardu neva "Lietuvos — SLA Gerovės Komiteto." Lapeliai yra siuntinėjami iš ofiso teisėjo vietos tulo Laukaičio iš Baltimore.

Kelintu sykui tas vyrukas, kuris niekad nėra suorganizavęs nė vienos SLA kuopos, nėra prirašęs nė vieno nario ir nėra pasakęs nė vienos prakalbos, agituodamas už SLA, skverbiasi į S-LA Prezidento vietą.

Tą vietą aš užimu per paskutinio dešimtį metų. Susivienijimo vadovybė man buvo perduota 1934 m. Gegužio, po jo 18 metų prezidentavimo. Aš perėjau Susivienijimą su apie \$750,000.00 nuostolių (žiūrėkite raportus Pin. Komisijos Pirminko Olio 1932 metų Seimui Pittsburghe, ir paties Gegužio administracijos raportą Detroito Seimui 1934 metais). Nesiskundžiau, nes apsiimdamaus priminti kandidaturą, aš žinojau Susivienijimo vargus ir problemas.

Per dešimtį metų su nuoširdžia pagalba sekretoriaus Viniko, išdinininko Gugio, išdo glob. Mockaus ir Mikuziūtės, mes grumėmės su skaudžiais techniniais ir legaliais bei finansiniais vargais, ir mes Susivienijimo padėję jau esame beveik visiškai išgelbėję. Dabar karijerystai, niekad niekuomi prie Susivienijimo labo neprisiidėję, pasislėpę po slapuko priedanga — kad nereikėtų prieš istatymus asmeniškai atsakyti už organizacijos šmeižimą — negalėdami kitaip į Susivienijimo vadovybę įsibrauti, paleido šmeižtų — mozojimo gaudus, kad buvę SLA prezidentas Bagočius virto bolševiku ir Lietuvos priešiu.

Bagočius Amerikos lietuvių tarpe viešai dirba per su virš 40 metų. Jis už Lietuvą, už liaudies ir darbo žmonių teises kovojo dar vaikėžu budamas. Tankiai atlyginimus gavo skaudžiom kumštim ir akmenim. Bagočius tebėra tas pats, — su laiku ir amžiumi bei patyrimu sutobulėjęs — kokių jis buvo visada; šalininkas Laisvos Nepriklausomos Demokratinės Lietuvos. Ir jei Praamžis jo proto senatvę nepakeis, jis tokiu ir mirs!

Koki priežastis tiems šmeiž-

gos pamatyti. Jo pirmininkavimas konferencijos rengimo komisijai buvo tikrai pavyzdingas. Todėl mes patariame visiems S.L.A. nariams šiuose rinkimuose į Pildomąją Tarybą, išrinkti Povilą Dargį viceprezidentu. Kartu kviečiame S.L.A. narius balsuoti už pilną sąrašą į Pildomąją Tarybą, t. y., už žemiau pažymėtus veikėjus, kurie savo darbais yra įrodę kad jie yra verti mūsų patikėjimo; juos išrinkus užtikrinsime mūsų Susivienijimui šviesią ateitį. Išrinkime:

Prezidentu — F. J. BAGOČIUS; Vice-Prezidentu — POVILAS DARGIS! Sekretoriu — M. J. VINIKAS! Išdinininku — K. P. GUGIS; Išdo Globėjais: E. MIKUZIUTE IR S. MOCKUS; Daktaru-Kvotėju — DR. S. BIEŽIS.

Demokratiškos S.L.A. Narių Komitetas: Prez. A. Vainorius, Sekretorius: S. Bakanas.

tams, iš pirmiau manomo mokyto vyro ir džentelmono Laukaičio ofiso?

Tulas laikas tam atgal Massachusetts susiorganizavo taip vadinamas Mass. Lietuvių Komitetas, kurio rėmėjais buvo įvairių pakraipių žmonės. Laikui bėgant, su didele energija dirbdami, kitiems apsisleisus, o dar kitiems laiko neturint, vadovybė pasiėmė komunistai ir jų pritarėjai. Bet tikslas buvo geras: nupirkti Mass. lietuvių vardu ambulansą Amerikos Raudonajam Kryžiui. Apie 50 įvairių pažiūrų asmenų įvairiose Mass. lietuvių kolonijose dirbo dienomis ir naktimis ir surinko \$7000.00. Komitetas už \$3000.00 nupirko Amerikos Raudonajam Kryžiui puikų ambulansą su užrašu "Gift of Massachusetts Lithuanians", o už kitus \$4000 nupirko X-Ray aparatų Sovietų Raudonajam Kryžiui ir (po Sovietų glosa esančiam) Lietuvos Raudonajam Kryžiui. Tai buvo grynai labdarinė darbas.

Ambulanso perdavimo ceremonijose dalyvauti buvau ir aš pakviestas. Apart kitų, dalyvavo daug aukštų Raudonojo Kryžiaus viršininkų, protestonų dvasiškių ir įvairių pažiūrų lietuvių visuomenės veikėjų. Dalyvavo, ir man nežinant pakviestas, Sovietų gen. konsulato attachė Ratomskis.

Su Ratomskiu aš pasikeičiau keliais žodžiais, ir dažinojė, kad jo tėvai yra lietuviai, ir kad jis jaučiasi lietuvių esąs, aš tiesiog klausiau jo, kaip jis, budamas lietuvis, gali geisti, kad Lietuva būtų paguldyta į tą pačią politinę lovą, Maskvoje, su visokiais

PHILADELPHIA, PA.

(Tąsa iš perėjo No.)

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS VYKDOMOJO KOMITETO SUVAŽIAVIMAS IR PRAKALBOS

Sekantis kalbėjo vietinis adv. C. S. Cheleden, sakydamas jog mums čia yra labai malonu matyti tiek daug atvykusių garbingų svečių veikėjų ir išgirsti rimtas kalbas Lietuvos išvadavimo reikalais ir kad mes, vietinės kolonijos lietuviai, pilnai dalykus suprantame, giliai atjaučiam, ir užtikrinu jog nesustosime drauge veikę, iki vėl bus laisva Lietuva. Po to kalbėjo Clevelandietis inžin. P. J. Žiuris. Jis sakė, kad nėra abejonės, Lietuva bus vėl laisva ir nepriklausoma; nes kur teisybė, ten buna ir laimėjimas. Prisiminė apie a. a. Antaną Smetoną, Lietuvos Respublikos Prezidentą, kurs visa savo amžių, ir iki pat mirties nenuilstamai sunkiai dirbo Lietuvos ir visų lietuvių gerovei. Jog jis iš profesijos buvo žymus advokatas, galėjo sau lengvai, šiltai ir gražiai be rūpeščių gyventi, vien savimi tesirupinti. Bet kai jis buvo nepaprastų gabumų, didelės ener-

mongolais, kirkizais, uzbekais, totoriais, kalmukais, etc.? Ar jis nesijaučia esą Lietuvos, savo tėvų žemės išdaviku? Jis teisingai, kad jis myli Lietuvą nemažiau už bent kokį Lietuvos patriotą, kad Sovietai beabejo Lietuvą vėl užms, kad geriau bus lietuviams jei sovietų armija į Lietuvą ateis kaip draugai, o ne priešai, ir kad nė jis, nė aš Lietuvos likimo dabar neišspręsimė, tas bus padaryta didžiųjų valstybių po karui, ir kad dabar mums reikia tik žiūrėti kiek galima bus pagelbėti Lietuvos gyventojams. Kaip šalininką Lietuvos paskandinimo vadinamoj Sovietų Sąjungoj, aš vistiek jį laikiau ir laikau Lietuvos tautos priešiu.

Bagočiui prisieina tankiai kalbėti Lietuvos reikalais žydų susirinkimuose. Jis sėdi prie vieno stalo su rabinais, o vienok, užtikrinu, kad Bagočius nėra žydas. Bagočius dalyvavo apeigose kur komunistai reikalą tvarkė. Jie, Bagočius manymu, padarė gerą humanistinį darbą. Už tai galima juos pagirti. Bet dėlto Bagočius komunistų ir jų pažiūrų Lietuvos klausime šalininku neliko. Komunistu laikraščiai jį vistiek plusta kaip pludo.

Bagočius atkartotinai yra rėmęs sandariečių gerus užmanymus ir darbus, net jų Seimuose principaliu kalbėtoju yra buvęs, bet jo sandariečiai nesisavinė. Tautininkai sumanė sukelti \$5,000.000. Amerikos karo paskolos bonų. Bagočius nuoširdžiai tą darbą remia ir tikisi, kad nieks neris reikalingu jį "smetonininku" vadinti.

Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybė, per nenuilstančius pastangas kun. daktaro Končiaus, Mt. Carmel, Pa., lietuvių parapijos klebono, nuo Amerikos Kat. Vyskupų komiteto Lietuvos liaudžiai išgavo \$10,000.00 vertės medikamentų. Už tai aš jiems atiduodu didžiausią pagarbą ir tikiuos, kad ir ateityje jis nenuils tų labdarinę darbą dirbti. Žinau, kad niekas manęs už tai klerikalų nevadins.

Gerus, žmonijai naudingus darbus gali nuveikti ne tik mūsų idealoginiai draugai, bet ir priešai. Bukime teisingi: atiduokime kreditą tiems, kam tas priklauso.

Todėl, S.L.A. nariai, prašau Jūsų nepasiduoti šelmiškoms, nešvarioms agitacijoms, ir dabartiniuose rinkimuose apsaugojimui jus ir mano Susivienijimui ir sudėtų pinigų, balsuoti už: Bagočių, Dargį, Viniką, Gugį, Mockų, Mikuziūtę ir Biežį. Jie yra įvairių pakraipių žmonės, bet tikri Susivienijimo draugai ir jo ateities saugotojai. Kas kitaip sako, tas ar nieko nežino, ar tiksliai meluoja.

F. J. Bagočius, S.L.A. Prezidentas

EKSTRA

Įsigykite 1944 m. kalendorius su lietuviškais numeriais ir gražiais vaizdais. 3 kalendoriai už \$1.00 su prisijungimu, 7 kalendoriai už \$2.00.

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester

kitų čia augusių, kurie Lietuvos dar nematė ir taip neringingai už Lietuvos laisvą darbuojasi, aukuoja pinigų, po kolonijas važinėja ir lietuvių ragina už Lietuvą darbuotis, tai mes kurie esame iš Lietuvos atvykę, turime dar su didesniu atsidavimu tam darbu prisidėti.

Po prakalbų buvo rodomi Raudonojo Kryžiaus vajaus paveikslai ir renkamos aukos. Tuo reikalu kalbėjo Brooklyniečiai p. D. Klimga, Stambesniais aukoję: Wm. Paschall \$10., po \$5.00 A. Olis, adv. C. S. Cheleden ir Mrs. Arlauskienė, kuri už mąžiui; viso Raudonajam Kryžiui sudėta \$100.

Prie galo buvo rodomi kurtami paveikslai: Lietuvos Prezidento laidotuves ir kiti gražūs spalvuoti Lietuvos vaizdai. Visi gerėję Lietuvos vaizdais. Susirinkimas užbaigtas 7 tą val. vakare.

Vėliau žemutinėje svetainėje buvo pataisytas svečiams užkandis. Ten svečiams pasveikino Lietuvos Muziejaus Namų Korporacijos pirmininkas Jonas Griganavičius ir linkėjo ko-sekmingiausios darbuotės Lietuvos vadovybė. Buvo galutinas paskaitimas, pasiskirstymas reigomis tolimesnei veiklai. Vėl po žodį kita tarė Dr. T. Tamošaitis, adv. Wm. Laukaitis, p. Julius Smetona, adv. A. Olis, inž. P. J. Žiuris, Dr. M. J. Colney, T. J. Cabelus, p. Wm. Paschall, adv. N. Rastenis, p. Klimga, adv. C. S. Cheleden, red. K. S. Karpis ir kiti. Tuomi užbaigta svarbi Lietuvos diena.

Rengėjai širdingai dėkoja ypač iš toli atsilankantiems gerbiamausiems svečiams, kalbėtojams, klausytojams, aukavajams ir tiems kurie kokių nors būdu prisidėjo prie šios šventingos istorinės Philadelphia lietuvių dienos Amerikos ir Lietuvos naujai L.V.S. 7-tas Sklypas

EKSTRA!

Šiomis dienomis Lietuva Končius atvežė daug žvaus medaus iš Kalifornijos, pargabento ir paliko Amerikos Lietuvio Krautuvių pardavimo. Taipgi atėjo gražių lietuviškų rekordų — lietuviškų dainų ir šokiams Keipkitės: AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Stt. Worcester

TOO BAD

We can't make enough Smith Bros. Cough Drops to satisfy everybody, because our output is war-reduced—so please buy only as many as you really need. Through three generations and five wars, Smith Bros. Cough Drops have given soothing relief from coughs due to colds. Still only 5¢.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL—5¢

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50 Two Years Subscription \$4.00 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Metinė prenumerata: S. V. \$2.50 Užsieniuose-Kanadoje \$3.50 Dviem metim \$4.00 Pusei metų \$1.50 Pusei metų \$2.00

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Julius Smetona

SVETIMO KVAPO KNYGĖLĖ

Lietuvon patrijotų ir jaunųjų istorikų pastangos nuvalyti Lietuvos istoriją nuo svetimų melo. Dr. Noremo knygos reikšmė. Slavus aukštinauti Lietuvių Tautinės Tarybos knygelė. Lietuviškosios kultūros ignoravimas. Tokia knyga — nusikaltimas visai lietuvių tautai.

Vienas jaunųjų Lietuvos istorikų yra pasakęs, kad svetimieji, pirmoje eilėje lenkai, pavogė visą mūsų istoriją. Jie prisivisavo didžiulius lietuvių tautos žygius, pasivogė didžiulius Lietuvos žmones, Lietuvai, tikrai visai to savininkai, tepalikdami trupinius. Ir visa tai nuskaunam bėjo ne tik plačiame pasaulyje, ne tik svetimauciu bibliotekos prisipildė melą apie Lietuvą kleidžiančių knygų ir suklustojusių senosios — Didžiosios Lietuvos — žemėlapių, bet ir didelė mūsų pačių — lietuvių — dalis buvo suklaidinta. Ir daugelis iš mūsų jau ėmė abejoti, ar tikrai jau mūsų praeitis tokia didinga, kaip apie ją pasakojama, ar jos didingumas tik nėra mūsų vaizduotės romantika, ar tie, kurie didžiąją Lietuvos praeitimi žavisi, patys nėra romantikai — svajotojai, nuo realybės nutolę žmonės? Šitai pasytadami, kai kurie mūsų, pradėjo svyruoti ir dėl Lietuvos teisių ir nepriklausomą gyvenimą, dėl Lietuvos teisių ir žemes, kurios nuo amžių buvo lietuviškos. Ir ne vienam lietuviui patriotiui teko pasivesti visą savo energiją ir įtempti visas savo jėgas, kol abejonės dėl Lietuvos teisių ir nepriklausomybės ir žemes, kurios sudaro lietuviškąjį visetą, buvo išsklaidytos. O atsikūrusios nepriklausomos Lietuvos mokslininkams istorikams teko eiti ir archyvuose ir vartoti laiko bėgio dulkėmis apneštų knygų ir dokumentų laktus ir iš jų rinkti tiesą apie Lietuvos praeitį, kuri iki to laiko pasauliui vieny sąmoningai, kitų nesąmoningai buvo nuslepta. Ir trumpu laiku buvo daug nuveikta. Buvo išleista daug objektyvių leidinių apie Lietuvą. Šis darbas, sumanytas lietuvių, buvo dirbamas lietuvių ir ne lietuvių, tačiau vienu tikslu: atskleisti istorinę tiesą apie Lietuvą. Pragos universiteto profesorius Pfitzneris, Lietuvos švietimo Ministerijos pavedamas, parašė tikrai nemirtingą veikalą apie Vytautą Didįjį, kuriame geriau ir ryškiau negu bet kuriuose ankstyvesniuose raštuose, dokumentaliai buvo išrodytas šio didžiausio Lietuvos valdovo genialumas. Kitas sveiktūmatis, bet didelis mokslininkas, profesorius Lappo, kuris paskutiniąs Lietuvos gyvavimo metais profesoriavo Lietuvos Universitete, atliko kitą, tikrai nemirtingą darbą: išleido iš pačių rankraščių ir dokumentų surinktą Lietuvos Statutą. Pagaliau jaunieji lietuvių mokslininkai parašė gražią dokumentuotą Lietuvos Istoriją (Dr. A. Šapokos redakcija). Šių trijų veikalų, nors jie aiškūs dalykai, kas, toli gražu neišsėmė visko, užteko, kad mes atremtume ir ožio ragan suvarytume tuos, kurie didžiąją Lietuvos praeitį tikinėdavo mėgdavo vadinti svajotėjais. Tuose trijuose veikuose buvo surinkta užteiktinai dokumentalių Lietuvos praeities didybės ir lietuviškos dvasios genialumo įrodymų.

Amerikos Ministro Lietuvai pateiktas faktai — žymiausiems pasaulio vyrams paduoda objektyvių Lietuvos klausimo nušvietimą. Sovietų Ambasada Vasingtone griežia dantimis, bet nieko negali padaryti. Negali surėkti, kad tai nacių propaganda, nes "Timeless Lithuania" autorius p. Noremas, kaip paties prez. Roosevelto patikėtinas buvo Jungtinių Amerikos Valstybių atstovas Lietuvai. Išidėmėtinai, kad prie šios knygos išleidimo tepiridėjo tautiniai nusiteikimai Amerikos lietuvių visuomenės dalis, o partiniai katalikai ir jų sėbrai socialistai nekuo nepadėjo. Ir dabar partinėje katalikų — socialistų spaudoje nieko apie p. Noremo knygą nerašoma, nors milžiniška knygos nauda Lietuvai niekieno negali būti užginčytai.

Paskutiniu laiku iš spaudos išėjo dar vienas leidinėlis apie Lietuvą. Čia jau ne knyga — tas leidinėlis per mažas tam, kad būtų pavadintas knyga — o mažutėlio in-64 formato 29 pusl. brošiūrėlė. Tos brošiūrėlės autorius — Thomas G. Chase, jos pavadinimas — Significance of Ruthenian and Muscovite elements in Lithuanian history; leidėjai — Lithuanian Bulletin, t. y. Lietuvių Tautinė Taryba.

Apsidžiaugiau, kad vėl susilaukėme nors ir ne didelio leidinio apie Lietuvą. Maniau, kad jokie bus atremti rusiškąjį tvirtinimą, pagal kuriuos Didžioji Lietuvos kunigaikštija buvusi rusiškiosios kultūros įtakoje ar net visai rusiška, o tik iš vardo lietuviška valstybė. Bet koks buvo mano nustebimas ir nusivylimas, kad ta melaginga tezę ne tik neatmetėme, o dargi patvirtinama (pust. 9 ir sek.). Vienintėlis argumentas tam, kad lietuvių priėmė senąjį bažnytinį rusų raštą ir kai kurie lietuvių didikai virto stačiatikiais. Netgi svetimieji sutinka, kad Rusija iki pat paskutinių laikų buvo viena nekulturingiausių Europos valstybių, o iki Petro Didžiojo netgi visai laukinė. O štai iš mūsų pačių tarpo atsiranda tokių ir dar skambiais vardais pasivadinsiu (kaip, pav. Lietuvių Tautinė Taryba), kurie tvirtina, kad laukinė viduramžio Rusija buvo kulturingesnė už Lietuvą. Ne tik Gediminas, bet jau Mindaugas anų laikų pasaulyje buvo žinomi kaip šviesūs valdovai, kurie mokėjo padėti modernius anų meto valstybės pagrindus, mokėjo tvirtais pagrindais suorganizuoti visuomenę ir vadovavosi pagal aną metą tikrai kulturingais papročiais bei turėjo aukštą moralės kodeksą. O ką gi bekalbėti apie Algirdo, Kęstučio ir Vytauto laikus, kada Lietuva išaugo į pirmą Rytų Europos valstybę? 16 a. buvo išleistas Lietuvos Statutas, kuris savo tobulumu pralenkė ne tik archaiskus anų meto Rusijos įstatymus, bet buvo net pavyzdžiui Vakarų Europai. Net ir tada, kai Lietuva pateko Rusų jungan (1795), Lietuvos Statutas liko veikti senosios Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žemėse, nors nuo Statuto išeidimo buvo praslinkę kuone trys šimtai metų. Jau iš to vieno galime spręsti, kad Lietuvos kultura 16 a. ėjo bent pusretėčio šimto metų pirmiau rusiškiosios. Koks buvo rusų kultūros lygis dargi 17a. antroje pusėje, galime spręsti iš to, kaip elgėsi Vilnių užėmusi rusų kariuomenė (1655 m.). Ne tik pūkūs Vilniaus miestas buvo baisiai nuplėštas ir sudegintas, bet į vienuoliktą rusius įsibrovusios rusų kariuonių gajos išmėtė ten palaidotųjų kaulus, atidarė karstus ir nuo negyvėlių nu-

"Tai buvo vienos šeimininkės virtuvės riebalai."

plėšiojo brangenybes. Šito aki-vaizdoje kalbėti apie rusiškiosios kultūros pranašumą prieš lietuviškąją viduramžyje yra daugiau negu nenusišokimas. Jei šitai tvirtintų prašalaitis dar mes galėtume suprasti, kodėl jis taip daro, bet jei tai tvirtina lietuvių, ir dar ne bet kokie, o besigarsiną šauniais "Lietuvių Tautinės Tarybos" vardais, darosi koku. Gerbiamieji, lietuvių įrodinėti, kad senovėje rusų kultura buvo aukščiau lietuviškosios, yra tas pat, ką pačiam spiauti sau į veidą.

Nors minėtoje brošiūrėlėje pasikietinta kalbėti apie rusiškąjį elementą Lietuvos istorijoje, neiškentėta nepagiedojus himnų ir Lenkijai. Tuo tarpu Lenkija buvo kaip tik stabdomasis veiksnys Lietuvos istorijoje. Pirmia, palinkimu į anarchiją ir decentralizaciją, lenkai išardė tvirtą Lietuvos valdžios organizaciją — neva tai gindami bajoriškąsias laisves. Antra, savo pažiūra ir valstietį, kurį lenkų ir jos užkrėsta Lietuvos bajorija iki pat vėliausių laikų laikė gyvuluo vietoje, nesuteikdama jam jokių teisių, privėdė kraštą prie galutinio nustumimo. Jei Lietuva savo valstybėje ir socialine organizacija Vytauto laikais stovėjo ne žemiau Vakarų Europos tai Lenkijos apkrėsta 18a. pabaigoje ir 19a. pradžioje nuo Vakarų Europos jau buvo bent šimta metų atsilikusi. Nusenuosi pažiūra į valstietį tebegyveno ir naujoje po-versalinėje Lenkijoje. Patys lenkai prisipažindavo, kad jie turi 20 milijonų "bez ūtų" — be batų. Tiesa, paskirij senosios Lenkijos didikų rumuose pasitaikydavo dvasios aristokratų, bet valstybė kaip visetas, buvo labai nekulturinga. Tačiau pats pavojingiausias "lenkiško elemento" brožas yra kaž koks lenkų įgimtas palinkimas ir netvarka anarchiją, nesuiklausymą. Šitai valstybinį gyvenimą daro tiesiog neįmanoma (atsiminkim "liberum veto"). Iš to, kas pasakata, išplaukia, kad ir Lenkija jokių būdu negalima žūrėti kaip į pozityvų faktorių; knygelėje betgi šito nepabrėžta, o pasitenkinta nurodymais į len-

kiškąsias įtakas bei jų vadovaujamaį vaidmenį. Brošiūrėlės autorius protavimas kartais labai savotiškas. Kalbėdamas apie Lietuviių tautos atsisparymą Vokiečių Ordiniui, autorius pagrindinį nuopelną priskiria ne lietuvių sugebėjimui o faktui, kad jau iš seno bekariaudami su rusų gentimis, lietuvių jau buvo kiek susivieniję ir išmokę karo meno. Taigi išėina, kad lietuvių atsisparymas vokiečiams yra daugiau rusų, o ne lietuvių, nuopelnas. Dar keičiau išėina su Nepriklausomos Lietuvos atkurimu. Autorius veda, kad lietuvių persekiojimai sužadinę lietuvių tautinę sąmonę, o tai paskatinę kovą dėl nepriklausomybės.

Jeigu tai būtų tiesa, tai turėtume pripažinti, kad Muravjovs, Kražių skerdynės, spaudos draudimas buvo reikalingi Lietuvos nepriklausomybei atkurti, nes be jų lietuvių tautinė sąmonė nebūtų gimusi. Tikrovėje (ir tai visai logiška) betgi tie persekiojimai kaip tik buvo nukreipti į tautinę sąmonę kuri jau buvo gimusi ir kurios jau ir persekiojimai nebeįstengė nuslopinti.

Iš to, kas pasakata, aiškėja, kad knygelėje lietuvių ir lietuviškas elementas nustumiamas kaž kaip į užpakalį, o slaviskasis elementas iškeliamas į pirmą eilę. Atrodo, kad Lietuvių tautos genialumo ne tik nenorima užakcentuoti, bet dar stengiamasi jį užtepti, kad jo visai nebūtų matyti. Taigi visa ta knygelė kvepia svetimu, nelietuvišku kvapu, tuo kvapu, su kuriuo kovoją didieji Lietuvos patrijotai visos Lietuvos istorijos bėgyje, ir kuriam Nepriklausomąje Lietuvoje jaunieji Lietuvos istorikai ir svetimauciai Lietuvos draugai — mokslininkai kaip Pfitzneris ir Lappo sudavę mirtiną smugį. Ir kyla klausimas, kuriam galui Lietuvių Tautinei Tarybai imtis darbo, kurs Lietuvos individualybę nekelią, o ją skandina nekulturingoje slavizmo juroje. Šiandien, kada Lietuva gyvena tragiskiausia sąvistorijos momentą, toks darbas yra nusikaltimas visai Lietuvių tautai.

AMERIKOS LIETUVIŲ SEIMINIAI ĮSPUDŽIAI

Pirmame savo rašte minėjau paviršum ką Amerikos lietuvių ir lietuvių Seiman suvažiavė viena dalis Seimą neigė, kita — laikėsi neutrališkai. Tai mūsų sriovinės spaudos senų redaktorių užsikirtimas ir pavydas. Jie norėjo, kad jų skaitytojais nesužinotų ką kita dalis lietuvių Amerikos ir Lietuvos naudai dirba. Nors dauguma lietuvių spaudos Seimo šaukimą slėpė, bet žinia, nors trumpu laiku, paskelbta keturių minėtų tautinių laikraščių, pasiekė gerą dalį Amerikos lietuvių ir jie Seiman pribuvo.

Suvažiavė Seiman suvirš 400 Lietuvių ir Lietuvių iš plačios Amerikos aiškiai parodė kuom Amerikos lietuvių daugiau interesuojasi. Pittsburgho Lietuvių Konferencija visa Amerikos Lietuvių spauda per tris mėnesius reklamavo ir tai vos 400 delegatų pribuvo. Būta ir ten gerų lietuvių ir su gerai norais, tik dėja, vada! Konferencijos labai lietuviškai pasenę ir nusigyrėnė. Dar geresni Lietuviai iš visos Amerikos susiuntė Lietuvos vadavimo reikalams \$10,000. Šeši suvirš mėnesiai nuo Tarybininkų susivažiavimo prabėgę, darbo jokio neparodė, pinigų

"užsaldė", ir Lietuvos vadavimo reikalams 'nei cento' kaip seniau kad būta. Štai kur Pittsburgho Konferencijos netikumas gludi ir jaja Amerikos Lietuviai nepasitiki. Jeigu Tarybininkai miegos ilgiau ir neparodyt veikos, tai reikia tikėti, kad aukatų jai kaip pavieniai taip draugiškos pareikalas gražyti pinigus, arba perduoti juos tai Lietuvių lalajai, kuri tikrai rupinasi Lietuvos vadavimo reikalais. Jeigu nesivarinėtume už vadovybę ir mokėtume vieni kitus suprasti — eitume prie vieno aiškaus tikslo neturėdami jokių paslaptųjų siekių — Lietuvą vaduoti ir padaryti ją Lietuviška Demokratinė Respublika — užtektu mums Vieno Seimo. Tikrumoj tas turėtų būti padaryta. Dabargi Fondai — fondukai, paskyri kas sau kiekvienoj didesnej apgyventoj lietuvių kolonijoj!

Dabar tegul skaitytojas paima duomenin ir pagalvoja kas viršų pasakata. Kokis Seimas būtų buvęs jei visa Amerikos Lietuvių spauda bent vieną mėnesį Seimą būtų rekliauvavus, ragindama draugijas, organizacijas, kuopas ir pavienius Seiman važiuoti. Ne 400 su virš, bet 1400 su virš šimtų delegatų būtų atsilankę! Tai konservatyvis skaitlius. Kartais jų būtų pri buvę dar daugiau. Tada nereiktų išmėtinėti vieni kitiems, kad šin Seiman susivažiavo tik "tautininkai." Tai būtų buvęs VISŲ Amerikos Lietuvių Seimas.

Kad tokis Seimas, keliolika šimtų delegatų, negalima buvo susaukti, tai ne tautininkų kaltė, bet pirmiau minėtos lietuvių spaudos, kuri pavydėjo savo skaitytojams apie šaukiamąjį Seimą painformuoti. Bet faktas parodė, kad Amerikos Lietuvių dauguma interesuojasi lietuvių bei ir Lietuvos reikalais daugiau negu partijiniiais. Tą mato ir supranta visa izmais užsikrėtusi lietuvių spauda, tik dėja, kad to fakto nenori pripažinti.

Reikia džiaugtis, kad Amerikos Lietuvių Seiman suvažiavo Amerikoj gimusis jaunimas. Būta ir Lietuvių gimusių jaunų žmonių. Amerikos senesnių veikėjų sudarė mažumą. Tai susirinko Seiman naujas ir jaunas Lietuvių kraujas. Todėl Seimas buvo svarbus ne tuo kiek delegatų turėjo, kiek savo delegatų kokybe. Šitam Seimui mes buvę delegatai duodame ir dedame visą svarbą, kad kaip patį Seimą taip jo tarimus pasiėmė vykdyti Lietuvių Jaunoji Karta Amerikoj ir Lietuvoje gimęs jaunimas. Dabar palieka mums senesniems veikėjams ir šiaip geriems Lietuviams Jaunajai Kartai tik padėti.

Seime išrinktas Vykdomasis Komitetas, pasileidęs Lietuvos vadavimo darbuotėn, sutiks beabėdžio keblumų iš nekurių, ypač marksistinių pusės veikėjų. Bet čia gimusis jaunimas apsišarvavęs prigimtu Amerikonizmu ir šio krašto įgyvendinta Demokratiškai gali panaudoti Lincoln klasiškai-istorinį pasakymą: "You can fool people one time, you can fool people another time, and perhaps a third time, BUT YOU CANNOT FOOL THE PEOPLE ALL THE TIME."

Seimo posėdžiuose aš jaučiau sėdis tartum Nepriklausomos Lietuvos Seime, Kaune. Nes čia susirinko Amerikos Lietuvių vienodos mintys, širdys ir smegenys.

Visų delegatų ir delegačių nuotaika, vienas supratimas, siekis ir tikslas, Seimo tvarka ir jo eiga, vedama čia gimusio, išaugusio ir mokslus išėjusio adv. A. Olio asmenyje — buvo nuosekli ir žavėtina. "Draugai prašau balso", "aš turiu naują įnešimą", "aš priešingas tam klausimui", "aš turiu pastabą", "aš nesutinku su tuo" ir eibės kitų beprasmių frazių, kurių senesnių veikėjų susirinkimuose budavo — dabar nebūvo girdėti. Nes čia žmonės susirinko su išdirbta mintimi ir supratimu ne ginčus kelti ir juos varinėti, bet Lietuvos gyvybinius reikalus aptarti ir juos ginti.

Seimo laiku jau daug nuveikta: pirmas — išpirkimas Amerikos bonų karo pastangas remti už \$161,000; antra — Lietuvai vaduoti sudėta apie \$7000; trečia — išplatinta svarbiausia anglų kalba parašyta knyga "Timeless Lithuania" Lietuvos valdai ginti; ketvirta — nutarta pasiusti tuojau \$500. Lietuvos atstovams kur reikia; penka — parodyti iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo jūdžius Amerikos karo pareigunams; šešta — išgauti krasos ženklą su Lietuvos atvaizdu; septinta — atsakinėti anglų spaudoj Lietuvos priešams; aštunta — išgauti iš valstybių Seimų ir gubernatorių Lietuvos Nepriklausomybės vasario 16 dieną oficialiai paminėti; devinta — plėsti ir supažindinti A-

merikos visuomenę su Lietuvos vadavimu byla; dėsimta — pravesti po visą Ameriką kur lietuvių gyvena vaju išparduoti už \$5,000,000 bonų, Amerikos karo pastangas paremti; vienuolika — siekti santarves koordinuotam darbu su kitomis lietuvių dalimis (ne komunistais) arba susidėti į vieną organizacijinį kūną (jai bus galima) iš vien veikti del Lietuvos vadavimo surinkti 1,000,000 parašų po prašymu (peticijos) prez. Rooseveltui ir Kongresui Nepriklausomą Lietuvą atstatyti.

Teko spaudoj jau pastebėti, kad Seimo tarimų vykdymą, išrinktas Seimo Vyriausis Komitetas, pradžia padarė Philadelphiaj, tai iš Amerikos laisvės lopšio miesto. Čia ir pasekmės geros ir naudingos. Gal šis darbas iš Philadelphiajos pradėtas stos tikru kunu ir, pasibaigus karui, Lietuvą išnaujo taps NEPRIKLAUSOMA. Todėl visi talkon už pradėtą darbą!

Seime Dalyvavęs

BALTIMORE, MD.

Kaip jau pirmiau buvo skelbta Amerikonų ir Lietuvių spaudoje, teisėjas William F. Laukaitis yra Marylando Lietuvių, Amerikos Karo Bonų vaju pirmininkas.

Teisėjo Laukaitio iniciatyva buvo suaukta vietinių biznierių bei veikėjų susirinkimas, ir buvo pavaizyti skaniais užkandžiais, Longfellow Viešbuty, šešt. kovo 11-tą d. 1944, ant dviejų po pietų. Tuojau po užkandžių prasidėjo kalbos.

Susirinkimą atidarė Antanas Miceika Baltimorės Draugijų Tarybos Pirmininkas. Po trumpos įžanginės kalbos, pakvietė Teisėją Laukaitį kalbėti, kuris plačiai paaikšino apie įvykusį Lietuvių Seimą ir budą parduoti penkių milijonų dolerių vertės Karo Bonų.

Po tam Teisėjas įteikė (citation) del Juozo Milunaicio, plačiai žinomo vietinio veikėjo, kaip vieną iš Lietuvių daugiausia pardavusių Karės Bonų, ne tik tarpe Lietuvių bet ir svetimaucių. Garbė Juozui už jo naudingą ir svarbų darbą.

Po tam buvo įsteikta toks pat (citation) del Baltimorės Lietuvių Draugijų Tarybos Pirmininko, Antano Miceiko, vardu ir del Lietuvių parapijos Klebono Liudo Mendelio vardu; bet Klebonui negalint dalyvauti susirinkime del Gavėnios apeigų bažnyčioj, tai teisėjas Laukaitis paprašė Pono J. Česnos paimti ir nunešti klebonui.

Po tam J. George Eierman, Deputy Manager War Finance Committee, įteikė Teisėjui Laukaitiui (citation) nuo paties Suvienytų Valstijų Sekretoriaus, Morgenthau už jo nuveiktus darbus, ne tik pardavime Karės Bonų, bet ir abelnai dirbuojantis paskubėjime laimėti karą.

Teisėjas Laukaitis pakvietė susirinkusius išreikšti savo nuomones linkui pardavimui Bonų. Kiekvienas pasižadėjo dirbti tame svarbiame reikale.

Buvo pakviestas advokatas Na das Rastenis, Marylando Legislaturos narys ir vice-pirmininkas Karo Bonų pardavimo Komisijos, Lietuvių skyrtaus.

Teisėjui Laukaitiui pakvietus visus prie bendro darbo, nutarta surengti masinį susirinkimą kovo (March 23, 1944) vakare, Lietuvių Svetainėje kur bus rodoma judimi paveikslai iš Lietuvos, ir Baltimorės Lietuvių parodos, kuri įvyko keli metai atgal. (Ižanga veltui)

Taigi Baltimorės Lietuvių pareiga yra pirkti Karo Bonų tame susirinkime, ir ragiti kitus kad pirktų ir registruotų Lietuvių vardu, idant paskirti Lietuvių Seimo penki milijonai dolerių būtų daug perviršyti. Per pasidarbavimą teisėjo Laukaitio, Marylando Lietuvių vardas yra labai augstai gerbiamas. Taigi, pasirodykime kad mes visados esame verti tos garbės.

Pirkime daugiausia Karo Bonų, ir užtikrinkime sau ateitį.

J. Gutauskas

JAUČIATĖS BLOGAI?

VISIKAI PALENGVINSITE SAU — SIUO MODERNISKU SVELNIU BUDU ● Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos nevelkios, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernisku budu — kramtykite FEENA-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius ltuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEENA-MINT. Tik pakramtykite FEENA-MINT ednant gulti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

KARAS 1944 METUOSE

Elmer Davis

Palyginkit mūsų situaciją dabar su mūsų situacija prieš du metus ir jūs realizuosite tas milžiniškas, niekad negirdėtas pastangas, kurias Amerikos žmonės įrodė gali pakelti, kuomet jie stovi prieš aiškų ir mirtiną pavojų.

Mums 1944 metais lieka įrodyti, kad mes galime tęsti ir padvigubinti tas pastangas, stovėdami prieš pergalės perspektyvas — pergalės, kuri gali būti nutęsta, ir net pražudyta, jeigu namų frontas neduos pilnos pasipirties mūsų laivynui ir armijai užjūriuose.

1942 metai daugumoje buvo grynimosi metai, visiems anti-fašistinės koalicijos nariams. 1943 metai matė prieš stumiamą atgal visuose frontuose ir silpniausias priešų sąjungos narys buvo išmuštas iš karo. Visur mes nustumėme priešą; nustumėme jį gana toli. Tačiau 1944 metai matys lemiamą kovą, bent Europoje, prieš priešą, kuris smarkiai pralaimėjo, bet kurio svarbiausios jėgos dar nėra palaautos.

Kad mes atėjome taip toli yra didelis atsieikimas, tačiau jo vertė bus nustota, jeigu mes ir toliau neisime tuo keliu. Mes pastatėme milžinišką militarinę mašiną, kurios kokybė buvo įrodyta laikinomis operacijomis; ir dabar ateina išbandymas, kuriame jis buvo sukonstruktuvotas, sutriuškinimas dviejų didžiųjų plesikaujančių imperijų galybių, kurios neduos ramybės, iki kol jos bus visiškai palaautos. Tos milžiniškos mašinos sukonstruktavimas per tris su pusę metų, kuomet mes 1940 metai vasarą pradėjome beveik nuo gelžgalių, yra turbūt nuostabiausias Amerikos istorijoje atsieikimas. Per tris su pusę metų, taiklingieji žmonės, kurie nerorėjo būti kitų varginami, pasidarė didžiausia militarinė pajėga pasaulyje — jeigu mes imsimės sausumos, jūros ir oro pajėgas visas kartu. Mes pastatėme šią didelę mašiną ir desimtis milijonų amerikiečių operuoja ją — kareiviai, jureiviai, marinai ir lakunai, daugumas kurie prieš tris metus buvo tokie pat civiliai kaip jūs ar aš. Didysis mušis artinasi šioms metams.

Aš tikiu, kad mes laimėsime, bet mes dar nesame laimėję; gi jausti, kad mes jau laimėjome, kad dabar mes pagaliau galim atsidusti ir nebesirūpinti — yra tikriausias ir greičiausias budas pralaimėti.

Ginklo pajėgos užjūriuose gali veikti tikrai palaikomas civilinės gamybos, civilinės transportacijos, pastovaus ir nuolatinio Amerikos visuomenės, kaip vieneto, veikimo — tai ką mes vadiname "namų frontu." Šiais metais užjūriuose mes turėjome kelis didelius laimėjimus, tačiau namuose mes turėjome keliolika smugių, ir tai nėra jokia paguoda, kad mes patys save mušame. Dar nepralaimėta kova palaikymui žemų pragyvenimo kainų, bet ji aiškiai nevyksta sklandžiai; prieš du metus rudenį Kongresas ir Prezidentas nusprendė laikyti liniją prieš infliaciją; ir nors toji linija dar nėra sulaužyta, bet ji turi daugybę plyšių, ir mes dar nesame liuosi nuo pavojaus, kad toji kova gali būti pralaimėta.

Kodėl? Todėl, kad per daug pavienių asmenų bei grupių nori gauti viską, ką tik jie gali, nežiurint kaip jie tuo palies tautinio saugumo ekonomiją — užmiršdami, kad jei jie gaus ką jie nori, jie pakels kainą kitiems žmonėms; ir tada tie kiti žmonės gaudami ką jie nori dar daugiau pakelia kainas ir pagaliau mes turime streikus — streikus, kurie sumažina anglių gamybą; grasinimus streikuoti, tuo uždarant plieno malūnus ir sustabdant viso krašto transportacijos sistemą. Išivaizduokite ką kareiviai fronte galvoja

apie tuos braškėjimus — kareiviai, kurie dar nežino ar jiems bus leista balsuoti sekančiųjų metų rinkimuose.

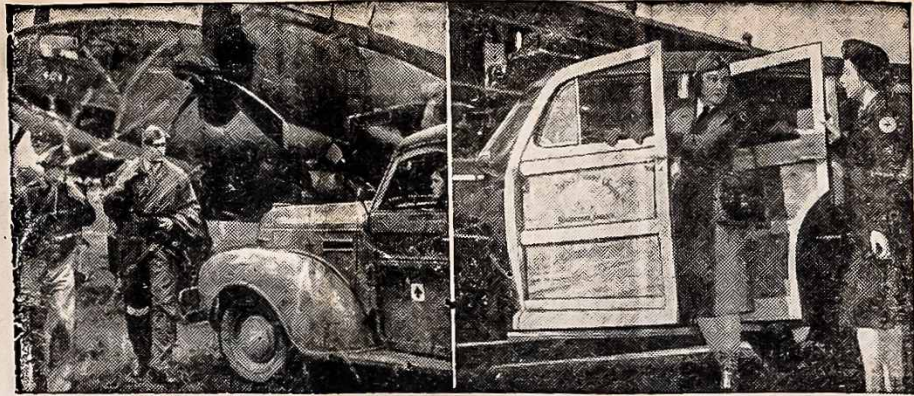
Prieš du metus Amerikos žmonės taip nesielgė, nes prieš du metus mes pralaimėjome mušius ir jie žinojo, kad mes esame pavojuje pralaimėti šį karą. Bet dabar mes laimime mušius ir per daug žmonių galvoja, kad mes jau laimėjome karą — užmiršdami, kad karai buvo pralaimėti tautų, kuomet jos tapo per daug tikros savo laimėjimu.

Jausmui, kad karas jau užbaigtas yra šio tūkio paaiškinimo, paskutiniu laiku pasirodžiusiose žiniuose dėl karo gamybos susiaurinimo taip pat kalbose esą iš karo gamybos vėl grįžtama prie civilinių prekių gamybos. Neabejotinai, kada karas su Vokietija bus baigtas — galutinai ir užtikrintai baigtas — dalis mūsų industrijos galės būti sugrąžinta civilinių prekių gamybai, tačiau dar ne dabar. Bendra karo gamybos programa, pagal dabartinius apskaičiavimus, 1944 metais bus didesnė nei 1943 m.; toji gamyba bus tiek didelė, kiek mes pajėgsime ją palaikyti iki mes toliau neviešime ir jūjų Europos satelitus, ir karas tada susitrauks į mažesnę maštą. Tačiau tas laikas dar neatėjo. Gi ką dabartinis karo gamybos susiaurinimas reiškia, yra kitas dalykas. Pirmiausia, patyrimas parodė, kad tam tikrų gaminių mums reikia mažiau nei tikėjomės ir kitos rūšies — daugiau. Jeigu šen bei ten kai kurie kulkinių fabriai užsidarė — orlaivų fabriai ir toliau plesis. Ir taip pat, kada prieš du metus Amerikos industrija buvo pakeista į karo industrija, militarinė situacija buvo gana tamsi ir mes nežinojome kiek kokių dalykų mums reikės.

Tautinis saugumas reikalavo gaminti tiek kiek mums visko galėjo prireikti. Tačiau mūsų laivynai, ir armijos, ir mūsų sąjungininkai, padėjo išvengti pražuties, kuri mums grėsė; karas buvo stumiamas toliau ir toliau nuo mūsų, iki tukstančius mylių nuo mūsų krantų. Ir tai yra priežastis kodėl, pavyzdžiui, mūsų armijai nebereikia spygliuotų vielų. Ji pripirko didelius spygliuotų vielų kiekius, manydama juos ištiesti visu Kalifornijos pakraščiu atmušti japonų antpuolius. Dabar gi toji viela gali būti parduodama fermeriams. Tas pats ir su kitomis karo reikmenimis, kurios būtų buvusios desperatiškai reikalingos, jeigu mums būtų tekę atlaikyti invaziją. Spygliuotų vielų apsaugai nebereikia, tačiau reikia daugybės lėktuvų atakai — tai yra karo gamybos persikeitimas. Bet tai nereikia, kad galutinė visos gamybos kokybė bus mažesnė, nei anksčiau.

Paskutinių laikų kalbos apie gamybos perversimą civiliniams reikalams yra per ankstyvos. Jeigu bus kokių nors pertvarkymų kai kuriuos fabrikuose civiliniam gamimui, vis tiek tai nebus grynai civilinėms prekėms. Jeigu bus keičiama, tai tikrai tose srityse, kur bus gaminama pakeičiamos dalykai palaikymui civilinės ekonomijos, kuri remia karo pastangas. Lygiai kaip karo gamybos darbininkai reikalingi maisto, kad galėtų remti karo pastangas, taip ir civilinė karo mašinos dalis reikalauja parėmimo stovėti petys į petį su mūsų laivynais ir armijomis. Bet koks pertvarkymas kuris gali įvykti sekančiais keliais mėnesiais bus tokioje srityje ir vien tikrai tokiam tikslui.

Mes galime laimėti Europinę karą dalį šiemet, jeigu mes viską ką tik galime idėsime į tos pastangas. Ir mes galime laimėti karą Europoje didindami ir neatleisdami spaudimo į Japoniją — jeigu mes dirbsime iki

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Motorinis Korpusas Padeda Paskubinti Atsargas, Ir Patarnavimus Karo Laikė.

Raudonasis Kryžius Siuncia Pranešimus į Baltijos Valstybes

"Esu sveikas. Tave myliu." "Svajoju tik apie tave." "Tavęs užmiršti negaliu." "Melskis, kad tik taika greičiau įvyktų." "Lauksime žinių nuo tavęs."

Toki pranešimai dažniausia atkartoti tukstančius Raud. Kryžiaus pranešimų tarpe kariaujančių šalių civilių.

Priešas, kuris jau tuo laiku sėlino prie Pearl Harbor, turėjo būti dėkingas už tas informacijas, lygiai kaip jis bus dėkingas Patterson - McCormick spaudos pasitarnavimui sugriauti pasitikėjimą mūsų militariniu vadovimu. Daugumas mūsų, žiu rėdami į gen. Eisenhower praeities nuveikimus, turės daugiau pasitikėjimo jo planams. Jis įrodė savo gabumus Afrikos kompanijoje, lygiai kaip gen. Marshall, admiralas King ir gen. Arnold įrodė jų sugebėjimus savo vadovovimais ankstyvomis karo, pralaimėjimo ir nusiminimo, dienomis, kada mūsų kovų laimė kybojo ant plauko.

Dabar mes turime armiją ir laivyną, kurie laimės mums karą, jeigu mes atliksime savo dalį, kad duoti jiems progos laimėti. Šie metai gali būti sunkūs metai; bet tai yra metai, kuriuose mes galime įrodyti, kad mes esame tauta pergalės.

Amerikos Raudonasis Kryžius persiuntė suvirš 3,500 tokių pranešimų tarpe giminių ir draugų Jung. Valstijose ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Pranešimai turi būti trumpūs. Raud. Kryžius nustato 25 žodžius kiekvienam. Bet tie pranešimai neišpasakytai nuramina šeimas ir draugus, kuriems reguliariai susisiekimo budai karo nukirsti.

Pranešimai yra asmeniškai, bet vistiek jie nupiešia pasaulines aplinkybes ir karo įvestus pakeitimus. Nekuuriems, žinios iš užsienio yra labai liudnos, artimi randasi koncentracijos stovyklose, mylimieji mirę, namai sunaikinti. Kitų negalima rasti. Bet yra ir linksmių žinių.

Gimtadienio ir kiti pasveikinimai siunčiami ir visada yra žinių apie gimimus ir apšvedimus. Nors žinios blogos, bet vis raminančios, kaip "tavęs negalime užmiršti. Nesirupink. Mūsų u-

pas geras. Tikime pasimatyti po karu." Viena motina rašo "gyvenu tik tave vėl matyti."

Kartais pranešimai greitai persiunčiami. Kartais sulauko cenzura arba sunku surasti kam siunčiama. Trys mėnesiai yra greičiausias persiuntimo laikas. Paprastai ima keturis mėnesius. Prieš metų laiko buvo 7 mėnesiai. Siusti pranešimą ir gauti atsakymą imdavo nuo 8 mėnesių ligi meto laiko.

1943 m. Raud. Kryžius persiuntė 780,000 pranešimų. Reikalaujama, kad jie būtų išrašyti ant Raud. Kryžiaus civilinių pranešimų blankų, kuriais galima gauti kiekvienam vietiniame Raud. Kryžiaus skyriuje. Jeigu kontaktas su giminėmis ir draugais nepalaikytas, galima pasinauti užklausmą apie tai, neišrašyti pranešimą. Vietiniai skyriai persiunčia pranešimus į National Red Cross Headquarters, iš kur per Bureau of Censorship jie siunčiami į Tarptautinį Raud. Kryžiaus Komitetą Genevoj, dėl persiuntimo nurodytą šalį, kur Raud. Kryžiaus darbininkai įteikia adresuotam asmeniui. Jeigu pat daroma su pranešimais iš kitų šalių."

VELIAUSIOS ŽINIOS
BOSTONO LAIVYNO BUDAVOJIMAS TURI TRUKUMŲ
Boston. — Vietos spaudoje pastebi, kad Bostono laivyno budavojimas esąs "kos kaklas," čia esąs darbininkų trukumas ir iš to darbu ne visada galima pasirinkti.

JAU RENGIASI SODYTI VICTORY GARDENS
Fitchburg, Mass. — Vietos apylinkėse gyventojai stengiasi įsigyti sėklų, apsidėti žemės sklypus, pradėjus sodyti Laimėjimo Daržus. Mat, tie, kurie prieš tai sėjo, sodino, tai šiemet, kada kainos kilo į šviesą, prato, kad daržai yra dideli ir labai didelis palengvėjimas ir sumažinimas išlaidų.

WENDELL WILLKIE NAUJOJ ANGLIJOJ
Amerikos Lietuvių patriotelius Wendell Willkies dirba Naujoje Anglijoje Amerikos Prezidento Rinkimų reikalais. Nėra abejonių, kad jis čia ras labai daug pritarimą.

Dabar eina karštos Amerikos Prezidento Rinkimų ko nepaprasto, tas atsitinka koznais rinkimais.

DYKAI PAGALBA REUMATIZMO
Jei kenčiate kano skausmus, argnariai jausite; jei vidiniai organai permatose, patiriamas dyti ROSSE Tabas be mokesčio gauti. Naudojamos tikrai virš dvidešimt metų gamtos pailuavimo skausmų, Reumatizmo, ir Neurtitizmo.

DYKAI Šio Laikraščio Šaukimas
Jeigu niekad nenaudojote Tabas, prašom jus BANDYTI bandykite mūsų kaštu. Pateiktas pilno dydžio pakelis — suaugusiems ir vaikams. Jeigu nenaudojate pailuavimo nuo skausmo ir, silt nepatenkinti pasekmėmis, kelio žema kaina, grąžinkite dotą dalį, ir jums nieko nereis 1: Neslyskit pinigų, tik savo varbą.

ROSE PRODUCTS DEPT. X - 2 2708 W. Farwell Ave.

Telefono lekcija šiai dienai

Visuomet teiraukitės
DIREKTORIUJE
Darydami tai
jūs pagelbėsite sumažinti
bereikalingus šaukimus del
"INFORMACIJŲ"

KIEKVIENOJE dienoje per visą Naująją Angliją "Informacijiniai" šaukimai sudaro 123,000 sykių del numerijų, kurie paprastai yra patalpinti direktoriuje.

Šiandien, kuomet yra didelis skirtumas gavimui tinkamo operatoriaus nors ir karo būtiniems darbam, tai tie bereikalingi šaukimai sudaro keblumų problemų.

Pagelbėkite šiame kaametiniame telefonų aptarnavime . . . pažvelgite į numerius! Taip darydami jūs galite paskubinti aptarnavimą septyniems Naujosios Anglijos Milijonams kasdieninių telefonų pašaukimu. Ačiū jums.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

SVARBU

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigę, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šiuo svarbiu Pasaulinio karo momentu. Taip darydami, Jūs paremsite savo spaudą ir laikraštis Jūs lankys kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvisio prenumerata \$2.50 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$4.00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:—

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

LIUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROGOS

Mes neišvengiamai susitinkame su pasauline revoliucija, taip kaip mes neišvengiame šio pasaulinio karo ir priversti buvome jį įvykdyti. Toji revoliucija nepasibaigė, ji tęsiasi ir šiam karui pasibaigus. Todėl mes Amerikos piliečiai turime išanksto ruošti savo gyvenimo planus.

Toji revoliucija nėra nauja, ji taip pat nėra politinė revoliucija. Šioji revoliucija yra etiniai — kultūriniai. Ji prasidėjo nepastebimai, Nietzsche, Freudo ir Markso filozofijose. Marksas yra, kaip pranašas politiniai anti-demokratinės visuomeninės tvarkos. Toji anti-damokratinė socialinė revoliucija žymiai prapilio nuo pereinamo pasaulinio karo Italijoje, Vokietijoje ir Rusijoje. Nietzsche ir Freudo filozofijos, kurios paviliojo dideles žmonių mases, nėra politinio pobūdžio. Jų filozofijos yra labiau etiniai — kultūrinio pobūdžio, paremtos ant materializmo — bedievybės už kurių dabar daugelis graibostosi ir jomis vadovaudamasi bando išrišti socialius ir ekonominius gyvenimo klausimus.

Sovietų Rusija tas revoliucines teorijas, kurios taikosi prieš patį pamatų mūsų istoriniai — demokratinės gyvenimo tvarkos, praktiškai išbandė. Ji taikosi ne vien prieš patį pamatų išgyvimo mūsų kapitalistiniai — demokratinės gyvenimo tvarkos, bet taip pat ir prieš mūsų moralinį teisingumą įsitykinimą, pabrėžiant Deimtas Dievo įsakymų ir krikščionybės mokslu.

Suomi atveju nesigilinsime kritiškai į tas filozofijas, bet palikę kritikos klausimą nuošaliam, bandysime dalyką suprasti tiesioginiai, taip kaip jis yra, kaip mes stovime, ir kur link mes žygiuojame.

Šiandien mes dar galime draudimai svarstyti tiesą, nes ji dar nėra cenzūros, ar ko kito raciojojama.

Komunistų neva praktiškai išbandymai Rusijoje tikrenybėje nepakrūpo į socializmą, bet

priešingai pasuko į tokią politinę ir ekonominę kryptį, kuri imituoja, bei pamėgdžioja viena-galvį materializmą, koku yra Italijos fašizmas ir Vokietijos nacizmas.

Fašizmas ir nacizmas be abejonės per šį karą liks išnaikintas, arba turės lįsti po žeme ir ten pasislėpti, kaip medžiojama ir gaudoma mažuma. Bet Rusija gali išeiti iš šio karo, kaip dominuojanti, viešpataujanti tauta Europoje ir Azijoje ir mano supratimu kelių metų bėgyje gali likti galingiausia tauta visame pasaulyje.

Rusija yra paskutinė tauta pasaulyje, kurios joku būdu nepriversi pakeisti savo materialistiniai — bedieviškos gyvenimo sątvarkos. Todėl ir mes amerikiečiai turime šaltai ir rimtai žiūrėti į dalyką, kaip ir rusai. Taipgi mes turime išmokinti ir Amerikos visuomenę šaltai ir rimtai į šį klausimą žiūrėti.

Ši yra didžiausia revoliucija pasaulio istorijoje ir jos filozofijos veržte-veržiasi ir į mūsų Amerikos kontinentą ir pradeda rasti sau pritarėjų net kaikiuriose mūsų šalies valdanciose sferose. Mūsų valdžia, jau iš kurių atžvilgių turi nemažai tos filozofijos pasiskolinusi, o toji filozofija platina mintį sucentralizuoti visą ekonominį šalies veikimą.

Mes žingsnis po žingsnio jau tolstame nuo demokratinės valdymosi formos ir artinamės prie sucentralizuotos federalės valdžios kontrolės įvairių gyvenimo sryčių. Mes artinamės po truputį net link socializmo ir tikrai įvairiais, naujais federalės valdžios patvarkymais ir veikimais mes jau esam netoli to įsitikinimo, kad ne valstybė yra žmonių padaras, bet žmonės — piliečiai yra valstybės tvariniai ir ji (valstybė) gali su piliečiais daryti kaip jai patinka.

Kad sutiktų tą artėjancią revoliuciją, mūsų šalies valdžia matomai turi mintyje kokią ten naują pokarinį socialio saugumo planą ir darbininkų unijų de-

"Mes, Fritzai, neužilgo tapsime žemdirbystės valstybe"

mokratiją, neva išvengimui nedarbo pasekų.

Geriausias vaistas gydymui nedarbo ligos yra parupinimas darbininkams nuolatinio darbo, o ne apdraudimas nuo nedarbo. Gydymui seno amžiaus reikalų, yra geros, pastovios algos gerai stabilizuota šalyje uždabio sistema, iš kurios darbininkai galėtų pasidaryti sau sutaupų senatvei — o ne taksų rinkimo sumanymai, kurie ištuština darbininkų kišenių, bei nepastovi ekonomika, tai kylančios ir vėluojančios algos, kylantis infliacijos pavojus, nepastovios — kylančios ir puolančios pragyvenimo produktų kainos, kurios padaro socialią apsaugą nesaugią.

Pastovus fundamentalis saugumas glūdi ne valdžios taksais surinktuose rezursuose, bet gerai sutvarkytoje ekonomikoje, kuri užtikrina nuolatinį darbą, pastovią algą, produktų kainas, pakankamą darbininkams liuoslaikį ir asmenę apdraudą.

Amerika yra vidurinės klasės žmonių šalis, ne kaip Europoj ir Azijoje, kur yra tik dvi klasės, viena labai turtinga, o kita bieduolių, beturčių masė. Mūsų Amerikos tautoje, mūsų vyriausias demokratinio gyvenimo budas pasireiškia mūsų gyvenimo standartu, kad didžiūma vidurinės klasės žmonių turi automobilius, radio, elektrinius patogumus, turi nuosavus namus ir t.t., ko nepajėgia turėti didžiūma Europos ir Azijos žmonių. Tuose kontinentuose tik valdinin-

gumas glūdi ne valdžios taksais surinktuose rezursuose, bet gerai sutvarkytoje ekonomikoje, kuri užtikrina nuolatinį darbą, pastovią algą, produktų kainas, pakankamą darbininkams liuoslaikį ir asmenę apdraudą.

Amerika yra vidurinės klasės žmonių šalis, ne kaip Europoj ir Azijoje, kur yra tik dvi klasės, viena labai turtinga, o kita bieduolių, beturčių masė. Mūsų Amerikos tautoje, mūsų vyriausias demokratinio gyvenimo budas pasireiškia mūsų gyvenimo standartu, kad didžiūma vidurinės klasės žmonių turi automobilius, radio, elektrinius patogumus, turi nuosavus namus ir t.t., ko nepajėgia turėti didžiūma Europos ir Azijos žmonių. Tuose kontinentuose tik valdinin-

COMMENT

A. L. by A. L.

The month of March is remembered by the Lithuanians as the day when Hitlerite Germany forced Lithuania to give up its busy and bustling port of Klaipėda (Memel) in which the Lithuanians (between 1924 and 1939) put 20 million dollars worth of modern improvements. The Germans simply stole this money and the port from little Lithuania.

The phrase "the Ides of March" arose in that period of Roman history when an ambitious Caesar lusting for dictatorship was

warned to beware of "the Ides of March". He failed to heed the warning and fell on the scene of his proposed triumph. Dictator Hitler, in trampling upon Lithuania in March, 1939, probably, did not think what happened to Caesar in another March, a long time ago. But in the March of this year he is, probably, so thinking. The wrong done to Lithuania will be avenged and Hitlerite Germany is doomed.

The journey of Under Secretary Stetinius to London for conferences with the British is a prelude (it is said) to a bigger conference between President Roosevelt and Premier Churchill. This conference, it is hoped, will say the definitive word of the Anglo-American world as to post-war plans. It is hoped this word will come out strongly and unequivocally for a sane practical application of the principles of the Atlantic Charter. These principles are now put under a shadow and a cloud by certain unilateral actions of Soviet Russia. For instance, in the case of Lithuania, Russia, it seems, does not want to restore the liberty solemnly assured in the 1920 peace treaty between Soviet Russia and Lithuania.

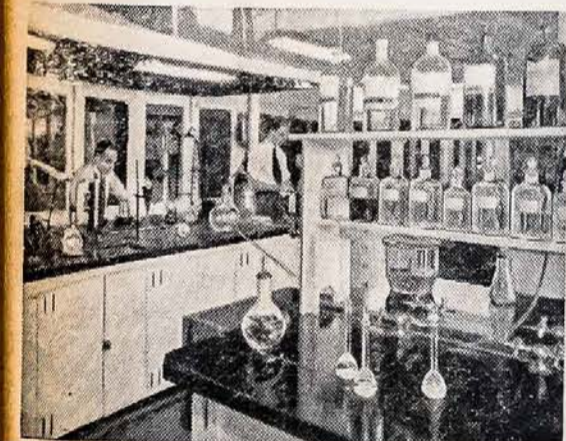
The special Executive Committee elected at the Congress of Lithuanian Americans, Feb. 5-6, at New York, held its first meeting in Philadelphia, Pa., March 5. The meeting discussed plans for a special 5 million War Bond drive among Lithuanian Americans to support the American War effort and plans for collecting a million signatures to a petition demanding the restoration of Lithuania's independence after this war. The Committee elected as officers: Atty. Anthony Olis, (of Chicago) President; Atty. W. F. Laukaitis (of Baltimore), W. Paschal, (of Philadelphia), and J. Tysliava (of Brooklyn, N. Y.) Vice Presidents; P. J. Ziurys (of Cleveland, O.) and V. Abraitis (of Jersey City, N. J.) Secretaries; Dr. M. J. Colney (of Waterbury, Conn.) Treasurer; Dr. B. K. Vencius of Brooklyn, N. Y.) and Atty. A. C. Stokna (of Amsterdam, N. Y.) Trustees. A special delegation composed of Atty. Olis, Atty. Laukaitis, Atty. Cabelus (of New Britain, Conn.), Mr. Ziurys and Mr. Paschal was appointed to visit Washington and make contacts there in the cause of Lithuania's post-war freedom.

Blanks for a petition demanding the restoration of Lithuania's independence after the war may be had from: Atty. W. F. Laukaitis, 110 E. Lexington St., Baltimore, Md. Get one and have it filled by signatures of yourself and your friends!

The Current News on the Lithuanian Situation published by the Lithuanian Legation at Washington contains in the February issue descriptions of commemorations of the 26th Anniversary of Lithuania's Independence, and an article on the tragic death of Lithuania's President, Antanas Smetona. As usual, the "Independent opinions on the Baltic States" is a very interesting feature. A copy of this issue may be had by writing to the Lithuanian Legation. Let your American friends read it!

The Moscow journal "War and the Working Class" blasts the diplomatic representatives of the Baltic States at Washington. The Bolshevik ire was aroused by the publication of the Latvian Minister's factual account of the dark deeds of the Stalinite secret police in Latvia during the Soviet occupation in 1940-1941. The editors of War and the Working class would do better if they: 1) blasted the Russian secret police which is an utterly undemocratic institution; and 2) urged Stalin to apply the principles of the Atlantic Charter to Lithuania, Latvia and Estonia.

66 LABORATORIJOS BANDYMAI DAROMI UŽTIKRINTI PASITIKĖTINĄ, TIKRĄ VEIKIMĄ

MOKSLAS PANAIKINA KENTĖJIMĄ NUO UŽKIETĖJIMO

Newark, N. J. Per Daug metų, mokslininkai darė tyrimus išrasti gyduoles, kurios būtų lengvos ir pasitiktinos, bet tikrai veiklos šio tikslo.

Daugelis mano, kad mokslininkai prie Pharmaco, Inc. išrado ideališkas paleižiančias vidurius medecianas — lengvas, bet tikrai veikiantios — vardu FEEN-A-MINT, moderniški vaiskrantomo gumo formos.

Yra gerai žinoma, kad visų geras sukramtymas padeda jį tinkamai suviršinti ir padaro jums daug geresnį gero. Feen-a-mint padeda pagal panašų principą. Sukramtymas Feen-a-mint paruošia gerai žinomus vidurius suteikt jums kuo geresnį gero. Tai buvo pirmą kartą naudotojų patyri-

Pirmu produktu suvyniotas ir išsiustas, laboratorijoje daromi 66 bandymai užtikrinti kad Feen-a-mint būtų visuomet vienodas ir laikytusi savo aukštos rūšies pasitikėjimo ir ge'o veikimo. Viršūj rodoma viena iš Pharmaco, Inc. laboratorijų, Newark, N. J. kur šis gerai žinomas produktas yra išbandomas.

Kada tik tas sunkus, galvą skaudantis jausmas rodo kad reikia vidurius paliuosoti, Feen-a-mint galima niaudoti pagal nurodymus, su pilnu pasitikėjimu jį lengvu bet tikru veikimu. Šios gyduolės populiariškos su kiekvienu teipgi ir vaikais, iš priešasties jo skanumo.

Feen-a-mint galima gauti penkiuose ekonomiškuose didumuose ir gali but nupirktas visose vaistinėse.

Kiekviena pastanga yra daroma pristatyti jusų Pardavėjui užtektinai

PICKWICK

"ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED

malonėkite su juo dėti bendras pastangas . . . užsakykite kvortomis mažomis kiekybėmis, idant jį galėtumėte aprūpinti kuo daugiausia kostumieriu.

BREWED BY HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Worcesterio Naujienos

PERSPĖJA APIE NEDARBĄ

Norton kompanijos vice-prezidentas Wallace T. Montague perspėjo apie nedarbo pavojų po karo, laike Naujosios Anglijos Tarybos del ekonomiško išvystymo komisijos susirinkimo, Bostone. Wallace T. Montague apskaitliavo, kad tarp 9,000 ar 12,000 žmonių tuojaus bus be darbų kaip tik užsibaigs karas, jei miesto ekonomiška ateitis nebus atdyžiai suplanuota. Jisai sakė kad pokariniame laike 81,000 žmonių ieškos darbų, bet nebus užtektinai visus aprupinti. Jisai pranašavo, kad kaip tik bus jaučiama jog alijantai viršū ima ant vokiečių, kariniai kontraktai bus užbaigti ir tarp 10,000 ir 24,000 bus tuojaus paleisti iš darbų. Bet po trijų ar šešių mėnesių po nacių pasidavimo, vėl po mažu pradės atsirasti daugiau darbų. Jisai sakė, kad Worcesterio ir jo arti 200,000 gyventojų ekonomiškas ateities gerbusis

yra perdaug svarbus idant palikt jį likimui. Worcesterio vyrai ir moterys gali užtikrinti miesto ateitį atremiant savo pasiryžimą su pinigais del sustabdymo sunkių laikų po karo. Kalbėtojas pдавė penkių punktų planą del prašalinimo nedarbo: 1) Ankstyvą sutvarkymą užbaigtų karių kontraktų; 2) sutvarkymas valdžios nuosavybių, atsargų, įrengimų ir fabrikų; 3.) Gamybos kontrolės paleidimas; 4.) taksų nusistatymo revizija; 5.) mokslas karo veteranams. Worcesteris, yra prie Vaizbos Buto susiorganizavęs Komitetas Del Ekonomiško Išvystymo. Šio Komiteto pirmininkas yra Wallace T. Montague; kiti valdybos nariai yra Chandler Bullock, Andrew B. Holmstrom, John A. Toomey. Komiteto nariai yra Worcesterio pramonių, krautuvų, fabrikų, bankų ir įvairių įstaigų viršininkai.

RAUDONOJO KRYŽIAUS PRAKALBOS SEKMADIENI, KOVO 26-TĄ DIENĄ

Kovo mėnesis, tai yra Raudono Kryžiaus mėnesis. Visose Suvienytose Valstijose yra renkamos aukos del Raudono Kryžiaus, kuris atlieka vien tik mielaširdingus darbus, o ypatingai šiais karo laikais. Raudonasis Kryžius tai yra vienintelė pasaulyje organizacija, kuri šelpia, be skirtumo, tuos žmones kuriuos ištinka nelaimės. Laike audrų, vandens užliejimo, žemės drebėjimo, o svarbiausia tai šiais karo laikais, kada milijonai žmonių palikę be maisto, drabužių ir pastogės, kankinami ligų, taip pat ant karo laukų sužeistoms kareiviams, Raudonas Kryžius teikia pagelbą. Raudonas Kryžius pereina aukštus kalnus, perplaukia plačiausias juras, pereina žiauriausius karo frontus, ir ten teikia karo suvargintiems, badaujantiems ir ligų kankinamiems žmonėms pagelbą. Jau yra žinios, kad Raudonasis Kryžius perėjo tvirtą Vokiečių Frontą ir pasiekė musų tėvynę Lietuvą ir tenai jau pradėjo teikt pagelbą Lietuvos žmonėms.

Lietuvai Remti Draugija darbuojasi del Raudono Kryžiaus. Tam tikslui, L. R. D. rengia prakalbas sekmadienį, kovo, March 26-tą dieną, 3-čią valandą po pietų, Lietuvių Klubo salėje, 12 Vernon gatvės. Kalbės A. Devenienė, iš Waterburio, Conn., kuri yra gyvenusi Lietuvoje Rusų okupacijos laikais. Jos vyras, Dr. Devenis, buvo išvežtas į Sibirą, kur gyveno virš du metus. Ji pergyvenus pradžioj karo audringus laikus. Ji daug ką pasakys, ir gera kalbėtoja. Lietuviai turėtų ją išgirst. Taipgi kalbės Raudonojo Kryžiaus viršininkas. Po prakalbų bus rodomi paveikslai, parvežti iš karo lauko.

OPA PAAIŠKINA NAUJAS RACIONAVIMO REGULIACIJAS

WASHINGTONAS — Kainų Administracijos Įstaiga pareiškė, kad vasario 28-tą dieną įsigaliojo naujasis planas, naudojant 10-taškų racionavimo ženklelius, gaunant 1-taško "gražą" naujais ženklais.

Naudojant 10-taškų ženklelius ir 1 taško naujuosius ženklus bus žymiai supaprastintas darbas tiems, kurie dirba ryšium su racionavimu — visuomenė, prekybininkai, racionavimo bankai. Tokiu budu sumažės beveik 2,5 milijonai ženklelių — 60 procentų nuo apyvartoje esančių keturių milijonų ženklelių per mėnesį pagal senąją programą.

Reikalinga Darbininkė
Reikia moteries del virtuvės darbų — pilną ar nepilną laiką.
BARTELL'S
677 Main St. Worcester, Mass.
Telephone 2-6614 (13-15)

Racionavimo naujieji ženklai ir 10-taškų ženkleliai yra naudojami dviejose svarbiose maisto racionavimo programose — mėlynieji ženkleliai ir nauji ženklai džiovintiems, šaldytiems ar skardinėse daržovėms ir vaisiams. Gi raudonieji ženkleliai ir nauji ženklai — mėšai, riebalams ir kepimo bei salotų alyvai. Tačiau senieji žalieji ir rudieji ženkleliai trumpam laikui bebus vartojami.

IŠNUOMAVIMUI
ARTI SV. KAZIMIERO BAŽNYČIOS 5 kambarių moderniškas ir švarus tenementas. Nuoma \$28.00.
WASHINGTON ST. 6 kambarių tenementas \$25.00.
A. BLAŽYS
208 Lincoln St. Dial 6-0084

Štai dar tebe naudojami ženkleliai:
NAUJIEJI 10-taškų ženkleliai, kurių galiojimas išsibaigia maždaug už 12 savaičių (gegužės 20) tinka sekantiems:
Mėlynieji ženkleliai A8, B8, C8, D8 ir E8 — konservuotam maistui.
Raudonieji ženkleliai A8, B8, ir C8 — mėšai ir riebalams.
SENIEJI 8-taškų, 5-taškų, 2-taškų ir 1-taško ženkliai, kurie visi išsibaigia kovo 20, tinka sekantiems:
Zalieji ženkleliai K, L ir M — konservuotam maistui.
Rudieji ženkleliai Y ir Z — mėšai ir riebalams.

Murinis Namas Ant Pardavimo
Parsiduoda murinis namas 3-jų gyvenimų, po 5-kius kambarius tenementas. Viskas geram stovy, moderniškai įrengtas. Pelningas pirkiny. Kreipkitės:
KAROLIS J. KIELIS
24 Sigel St., Worcester, Mass.

Naujieji ženklai gali būti duodami gražai tiek už senuosius, tiek už naujuosius ženklelius. Be to, pereinamajam laikotarpiui, pasibaigiančiam kovo 20, 1-taško žalieji ir rudieji ženkleliai gali būti vartojami "gražai".
Šitie senieji ženkleliai 8, 5, 2 ir 1-taško racionavimo vertės yra išlaikomi trijų savaičių laikotarpiui dėlto, kad naujieji ženklai gali būti netinkamai išdalinti vasario 27, ypatingai tose vietovėse, kurios neturi vietinių racionavimo bankų.
Seimininkės yra raginamos naudoti visus savo žaliuosius ir ruduosius ženklelius ir vėliau mėlynuosius ir raudonuosius. Taip darydamos jos suvartos visus senuosius 8, 5, 2 ir 1 taško vertės ženklelius greit. Tuomet jos turės naudoti Karo Racionavimo Kėtvirtąją Knygelę, nes

PARSIDUODA
Parsiduoda 3-jų šeimynų namas. 18 kambarių, su gariniu apšildymu pirmas aukštas. Taipgi didelė krautuvė atskirai nuo namo ir 1 karo garadžiūs. Įeigu iš namo ir krautuvės \$111.00 ir mėnesį. Namas randasi gražioje vietoje ir gerame stovyje, tik pereitą vasarą numaliavotas. Parduosiu už prieinamą kainą. Suinteresuoti šiuomi garsinimu, kreipkitės pas:
S. BUGNAITIS
83 Harrison St. Worcester Agentų Nereikalauju

reguliarų cukraus ženkleliai taip pat yra toje knygelėje.
OPA pareiškė, kad prekybininkas gali duoti gražą racionavimo ženklais tik tai, jeigu jo pirkėjas perkasi prekių, nes kitaip žmonės suinteresuoti naujiena, gali ateiti vien tik keisti ženklelių, ir tokiu budu bus išimta daugiau naujųjų racionavimo ženklų, negu numatyta išleisti vartojimui.
OPA toliau pareiškė, kad "Naujieji ženklai yra tik tai mažas pakeitimas racionavimo sistemoje — ir yra svarbu, kad jie būtų palaikomi apyvartoje."

Perku Ir Moku AUKSCIAUSIAS KAINAS
Už visokius Džiunkus, Skudurus, Magazines ir Laikraščius. Kreipkitės:
WILLIAM HERRING
11 Bigelow Street
Tel. 5-9752

CHARRON RADIO CO.
ELECTRINIAI Radio Pečiai Planai
PILNAS Naminų Rakandų Pasirinkimas
20 Trumbull Street Worcester, Mass.

Todel lietuviai pagalvokim gerai ir įvertinkim Raudonojo Kryžiaus darbus. Kiek tai pamaitina badaujančių, kiek tai išgydo ligonių, kiek tai apriša krauju pasrūvusių žaidžų sužeistoms kareiviams. Kiek tai Raudonasis Kryžius išgelbsti jaunų kudių, karės audrose iš mirties nasrų, o tam visam reikia daug darbo pasišventimo ir pinigų. Karo nukentėję žmonės ir kareiviai reikalauja pagelbos, o tą pagelbą suteikia daugiausia Amerikai ir jos laisvai gyvenantai žmonės, per Raudoną Kryžių, aukadami jam. Tat lietuviai parodykim savo duosnumą, prakilniems darbams, pagal savo išgalę aukokim Raudonam Kryžiui.

Šv. Kazimiero Parapijos Auksinis Jubilejus

Šv. Kazimiero bažnyčia, kuri yra pirmoji lietuvių įsteigta Worcesteris, minės savo auksinį jubiliejų per tris dienas, spalio mėnesį, kaip buvo nutarta senieji įvykusiame parapijos susirinkime.
Laikė susirinkimo buvo išrinkta sekretė į valdybą: kun. Augustinas A. Petratis, klebonas, buvo išrinktas garbės pirmininkas; Juozas K. Žemaitis, pirmininkas; adv. Antanas J. Milleris, Jonas Vaitkunas, Petronėlė Bačinskienė, Marijona Ščiukienė, vice-pirmininkai; Amilija Milienė, raštininkė; Teofilė Aukštikalnytė ir Ieva Jurgelionytė, raštininkės pagelbininkės; kun. Jonas Bakanas ir kun. Jonas Padvaiskas, išdinininkai; Margarieta Delionienė, Ona Sidabriene ir Motiejus Bruožis, globėjai.

Sekancios draugijos dalyvauja auksinio jubiliejaus suruošime: Šv. Kazimiero draugija, Jonas Naškaitis; Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 7-tos kuopos, Vladas Rimša; L. R. K. Moterų Sąjungos 5-ta kuopa, Marcelė Vaitekūnienė; Marijos Vardo Draugija, Petronėlė Bačinskienė; Šv. Petronėlės draugija, Ona Staliulionienė; Birutės Draugija, Julė Zdrodauskienė; Šv. Jurgio draugija, Antanas Dailys; Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos, Adomas Kacevičia; Šv. Kazimiero bažnytinis choras, Marijona Thompson; Šv. Marijos Sodalietės, Ieva Jugelionytė; Šv. Onos draugija, Marijona Ščiukienė, Pilnujų Blaivininkų draugija, Pranas Mankus; S.L.R.K.A. 41 kuopa, Jonas Grigas; Lašadarybės draugija, Petras Milius;

Šv. Kazimiero Moterų Socijalis Klubas, Amena K. Mišenė; Lietuvių Federacija, Marijona Anusauskiene; Šv. Vardo Jėzaus draugija, Pranas Kudzma; Šv. Pranciškaus Tretrininkai, Marijona Ormienė.

Vaidinimas "Paskutinė Komos Vaidiliūtė" Sį Sekmadienį

Aušros vartų parapijos sodalietės sunkiai praktikuoja ir ruošiasi prie savo metinių gavenių vadymų kurie įvyks kancios sekmadienį, kovo 26-tą, bažnyčios salėje, 7:30 p. m. Siemet vaizmas bus "Paskutinė Komos Vaidiliūtė" ir yra istorija apie pirmųjų krikščionių gyvenimą, parodo mums kaip kovojo už savo tikėjimą ir kaip jį mylėjo. Vaidinimas yra po vadovybe kleb. kun. K. A. Vasio — jisai rupinas išmokinti sodalietes gražiai lietuviškai kaip vaidinti ir muzika yra po vadovybe vargonininko Vinco Burdulio. Bus gražūs kostiumai, tinkamos giesmės, ir labai pamokintantis vaidinimas. Sodalietės kviečia visus atsilankyti ir prižada, kad visi bus patenkinti. Įžanga tik-tai 44c su taksomis.
Sekancios loš vaidinime: Rita Kersūtė, Lucy ir Marcelė Meškiniūtės, Petronėlė Marcinkaitė, Felicija Zakaraitė, Irena Kersūtė, Felicija Danieliūtė, Marijona Klimkaičiūtė, Rita Skamaraikaitė, Petronė Latakaitė, Julė Kaliunaitė, Albina Kvalitaite, Irena Balukonytė, Alena Gvazdauskaitė, Marijona Kalunaitė, Anielė Smolskiūtė, Viktorija Ciraikė, Rita Tamulevičiūtė, Rita Lektaitė, Biruta ir Irena Ropelkaitės, Felicija Česniūtė, Virginia Silaliūtė, Albina Tamosiunaitė, Lilijona Gudukiūtė, Darata Levansavičiūtė, Alena Kalunaitė, Julė Katinaitė, Ieva Jazukevičiūtė.

Nepamirškite, sekmadienį, kovo 26-tą, 7:30 p. m. Aušros Vartų bažnyčios salėje — paremsite sodalietes ir bažnyčią, nes visas pelnas skiriamas bažnyčiai, ir gražiai praleisite laiką gavenioj.
Mirimai
Stanislovas Zimontas, sulaukęs 72 metų, mirė kovo 13-tą, Miesto ligoninėje, po trumpos ligos. Pirmiau, prieš 23 metus jisai iš Atholio persikėlė gyventi Worcesteris. Stanislovas Zimontas buvo linksmo būdo lietuvis ir duosnus, visuose lietuvių reikaluose. Jisai aukavo Atholio šv. Pranciškaus bažnyčiose pastatymui, taipgi ir Aušros Vartų bažnyčiai ir klebonijai ir šv. Kazimiero parapijai, Worcesteris.
Stanislovas Zimontas buvo gerai žinomas tarp krautuvinkų, nes jisai važinėdavo su mėsa del Wiegert kompanijos. S. Zimontas paliko savo žmoną Valeriją Zimontienę ir dukterį Oną Lukašuniene ir dvi anukes. Vėlonis taipgi paliko tris brolius: Antaną, Bostone ir Vinčą, Pittsburghe, Pa.; ir Vladą Lietuvoje; taipgi vieną seserį Lietuvoje. Vėlonis išgyveno Amerike per 50 metų ir paėjo iš Kuršėnų parapijos, Kauno apskrities.
Laidotuvės įvyko kovo 16-tą dieną, su išdidingom mišiom, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Vėlonis buvo palaidotas šv. Jono kapuose. Šv. Kazimiero ir L. U. Klubu atstovai dalyvavo laidotuvėse ir nešė karstą.

Lietuviai! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI
"APSIDRAUSKITE ŠIANDIEN — UŽTIKRINSITE RYTOJŲ"
Visokios Apdraudos Rušys ZEMAITIS ir GRIGAITIS
38 Providence gtevės Worcester, Mass.
Tel 4-6480

Sanitary Shirt Laundry
SANITARISKA MARŠKINŲ SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DARBIAI
Pilnas Skalbyklos Patarnavimas Skalbimui, prosiama ir sušildyti marškinėlius; uniformas; apsiautus ir viršutinius drabužius; valyti žesnius daktus.
MARIJONA PASKAUSKIENE
MARIJONA MAIORANO, Valdytoja
Darbas Gwarantuojamas
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co.
P. YESELIUNAS
Sodės Idrėbytės Savitainis
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GERMAN ALE ir 15 kitokių sodinčių

VICTOR PRATT
Lietuvis Generalis KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus Dažytojas - Peintėjas
18 VIDAUŠ IR LAUKA
Tel. 5-5715 ir 4-6666
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

AKINIAI
20 Metų Patyrimo
The EYEGLASS Shop
V. J. WADOWSKI, Optikerius
10 MILLBURY GATVĖS WORCESTER
Atidaryta Vakaraš — Dial 8-8051

OFFICIALIS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOS DARTALAI
Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir Šventes
TEL. 5-8562

Dr. Eugene R. Law
Praneša Apie Atidarymą Savo Medicinos Ofiso
135 MILLBURY GATVĖS WORCESTER, MASS.
Ofiso valandos nuo 1-mos iki 2-tros po-piet; nuo 7-los iki 9-los vakaraš
Telephone 3-6787

Pristatomi į Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymės
Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valgyklą, Degūnų, Vyną ir Alų
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-4381

LAINER'S CLEANSERS
● GERAS DARBAS
● GREITAS PATARNAVIMAS
● ZEMOS KAINOS
Dial 5-5281
73 Green St.

Sanitary Shirt Laundry
SANITARISKA MARŠKINŲ SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DARBIAI
Pilnas Skalbyklos Patarnavimas Skalbimui, prosiama ir sušildyti marškinėlius; uniformas; apsiautus ir viršutinius drabužius; valyti žesnius daktus.
MARIJONA PASKAUSKIENE
MARIJONA MAIORANO, Valdytoja
Darbas Gwarantuojamas
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co.
P. YESELIUNAS
Sodės Idrėbytės Savitainis
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GERMAN ALE ir 15 kitokių sodinčių

VICTOR PRATT
Lietuvis Generalis KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus Dažytojas - Peintėjas
18 VIDAUŠ IR LAUKA
Tel. 5-5715 ir 4-6666
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

AKINIAI
20 Metų Patyrimo
The EYEGLASS Shop
V. J. WADOWSKI, Optikerius
10 MILLBURY GATVĖS WORCESTER
Atidaryta Vakaraš — Dial 8-8051